

1

ANUL IV
IANUARIE 1983

STRI *spre viitor*

REVISTĂ
TEHNICO-ŞTIINȚIFICĂ
A PIONIERILOR
ȘI ȘCOLARILOR
EDITATĂ DE
CONSILIUL NAȚIONAL
AL ORGANIZAȚIEI
PIONIERILOR

FIERBINTE OMAGIU

Din prezent către viitor se deschid tinerilor fii ai acestei țări toate drumurile. Născuți în anii în care partidul, poporul au în frunte pe cel mai viteaz și iubit fiu al României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pionierii și școlarii simt permanent, cu profundă recunoștință și dragoste, cum creșterea lor, pregătirea lor pentru viitor sănătatea și credere, cu părintească grăjă de către cel mai iubit prieten și îndrumător al tinerei generații.

Pe aceste frumoase plăuri, unde tinerii ies în întâmpinarea presedintelui Republicii cu roadele faptelor lor de muncă și dăruire, tinerii cineaștori au cinstea de a întări adesea tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarășei Elena Ceaușescu, rezultatele străduinței lor la învățătură și în comportare, în pregătirea lor revoluționară pentru muncă și viață.

Printre cele mai emoționante momente ale copilăriei se înscrui și clipele cînd, în expozițiile republicane de creație tehnico-științifică, sub egida „Cintarea României”, pionierii au cinstea de a prezenta conducătorului drag creației lor din cele mai diverse domenii ale științei și tehnologiei. Cu aceste prilejuri, înfățișind lucrările proprii sau pe cele ale colegilor lor, copiii au marea bucurie de a cunoaște primii interesul și prețuirea marilor ctitor al României de azi pentru asemenea lucrări, pentru ucenicia lor în domenii ale creației de vîrstă tehnico-științifice, în descifrarea tainelor unor viitoare meserii.

În aceste zile de ianuarie 1983, cînd toate generațiiile țării aduc un fierbinte omagiu aniversării părintelui copilăriei lor fericite, purtătorii cravatelor roșii cu tricolor, tinerii tehnicieni și inventatori - hotărîți să realizeze în fapt minunatele sale îndemnuri părințești - își unesc gîndul, cu cele ale întregului popor, adresând tovarășului Nicolae Ceaușescu, cu căldura dragostei nemarginite din inimile lor, tradiționala, mereu fină urare:

„LA MULTI ANI”!

Cu sentimente de profundă stimă și dragoste, întregul nostru popor aduce în aceste zile un vibrant omagiu tovarășului Nicolae Ceaușescu, omului, revoluționarului a cărui viață s-a contopit cu anii cei mai rodniici de luptă și de muncă ai Partidului Comunist Român, ai patriei, cu prilejul împlinirii a 50 de ani de activitate revoluționară și aniversării zilei sale de naștere.

Pentru națiunea română, pentru cei ce făuresc în România societatea socialistă multilateral dezvoltată, viața și activitatea, personalitatea secretarului general al partidului, președintele Republicii, constituie cea mai puternică dovedă a puterii creative a românilor, a geniului românesc, în tot ceea ce are el mai relevător și înălțător.

Imaginea celor 18 ani de cînd tovarășul Nicolae Ceaușescu se află în fruntea partidului nostru, este imaginea propriei noastre conștiințe despre noi înșine și emană din centrul de greutate al tuturor infăptuirilor de pînă acum. Ea înseamnă deopotrivă progres multilateral — în economie, știință și cultură, înseamnă construcție a țării, făurirea unei noi societăți și a unui nou om.

Această luminoasă aniversare constituie pentru tinăra generație, viitorul națiunii noastre socialiste, un minunat prilej de a-și afirma recunoștință și devotamentul fierbinte față de marea lor prieten și îndrumător, tovarășul Nicolae Ceaușescu, eminent conducător comunist și patriot înflăcărat, militant de frunte al mișcării comuniste și muncitorești, neobosit luptător pentru triumful idealurilor sale de independentă și libertate, de progres social, colaborare și pace în lume.

La vîrsta la care copiii și tinerii patriei noastre își însușesc temeinice cunoștințe pentru a deveni demni urmași ai comuniștilor, tovarășul Nicolae Ceaușescu a început să lupte pentru ca poporul nostru să fie liber, fericit, stăpîn pe propriul său destin. Drumul acesta de luptă, de activitate revoluționară î-a cerut nenumărate sacrificii. A avut de endurat suferințe, prigoană, a făcut cunoștință cu bestialitatea aparatului represiv burghez. Acțiunile politice, suferințele l-au călit. Niciodată primejdia nu l-a determinat să abandoneze lupta. Cînd astăzi ne spune să construim socialismul pentru popor, împreună cu poporul, tovarășul Nicolae Ceaușescu ne dă, cel dintîi, exemplul unei vieți și activități indisolubil legate de interesele și năzuințele celor mulți, cu care s-a identificat pe deplin, ca un mare conducător al destinului României moderne.

În galeria marilor eroi ai poporului român, istoria înscrie pentru totdeauna numele și opera tovarășului Nicolae Ceaușescu. Viața, istoria au dovedit că ideaturile cele mai înălțătoare, țelul suprem al vieții și luptei sale sunt slujirea poporului, ridicarea neconitență a patriei pe cele mai înalte culmi de progres și civilizație. Strălucit conducător politic, comu-

nist de omenie, personalitate proeminentă a lumii contemporane, tovarășul Nicolae Ceaușescu și-a cucerit înalta stimă, iubirea profundă a întregii noastre națiuni datoră meritelor sale excepționale în activitatea revoluționară, în edificarea României de astăzi, clarvizunii cu care conduce poporul nostru pe drumul socialismului și comunismului.

Încă din perioada în care tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a aflat în fruntea organizației revoluționare de tineret din România, conducătorul stimat și iubit al partidului și statului promova cu ardoare concepția înaintată potrivit căreia școlii îi revine un rol deosebit de important în realizarea operei educative. După Congresul al IX-lea al partidului, prin grija tovarășului Nicolae Ceaușescu școala a fost activ și pregnant implicată în toate marile prefaceri înnoitoare din domeniul industriei, agriculturii, științei și culturii. Din inițiativa secretarului general al partidului s-a trecut la transformarea revoluționară a învățămîntului românesc, la integrarea lui cu cercetarea și producția.

Într-o epocă în care cucerinile științei și tehnicii se succed cu o asemenea rapiditate, atrăgînd după ele înlocuiri fulgerătoare de tehnologii, de utilaje, schimbări neașteptate de producție, specialistul care să le facă față, specialistul capabil să se adapteze nenumăratelor transformări nu poate fi decît produsul unei școli moderne, gîndită și clădită pe principii științifice. România socialistă dispune astăzi de toate condițiile necesare pregătirii milioanelor de copii și adolescenți aflate în școli și facultăți, la nivelul exigentelor formulate de partid. Este un fapt constat istoric — niciodată nu au existat atîtea școli și licee, atîtea institute de învățămînt superior, reparațate armonios pe întreaga suprafață a țării, niciodată spațiile destinate procesului instructiv-educativ nu au fost atît de modern dotate cu aparatul de experimentare și cercetare, cu mijloace didactice, cu utilaje de producție. Niciodată nu s-au editat atîtea manuale pentru învățămîntul în limba română sau în limbile naționalităților conlocuitoare.

Pionierii patriei, urmînd îndemnurile părințești ale ctitorului celor mai înaripate vise ale tinerei generații, tovarășul Nicolae Ceaușescu, sănătatea și înțelepciunea care își desfășoară activitatea în școli, case ale pionierilor și șoimilor patriei, pe marile platforme industriale, cunoscînd astfel îndeaproape pulsul muncii și creației, devenind participanți activi la măretele realizări ale poporului nostru. Prezența vie în Festivalul Național „Cintarea României”, creația tehnico-științifică pionierească demonstrează importanța deosebită a măsurilor luate de conducerea partidului și statului nostru, pe baza indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, privind integrarea procesului instructiv-educativ cu producția, cu cerințele vieții.

PIONIERESC

În ultimii ani numeroase realizări pionierești au primit brevetul de invenție, ceea ce pe de o parte demonstrează manifestarea pasiunii creațoare în știință și tehnică de la cea mai fragedă vîrstă, iar pe de altă parte reprezintă cea mai temeinică promisiune pentru dezvoltarea de mîine a științei și tehnicii românești. Promisiune și legămint făcute de tînără generație tovarășului Nicolae Ceaușescu, părinte pentru care nutrim sentimentele cele mai alese și mai fierbinți, simbolul cel mai minu-

nat al vrerii și simțirilor noastre esențiale.

Alese sentimente de dragoste și recunoștință aduce tînără generație a patriei, tovarăsei Elena Ceaușescu care, alături de tovarășul Nicolae Ceaușescu, ctitorul și conducătorul României contemporane, se afirmă ca un militant proeminent al partidului nostru, ca un savant de înalt prestigiu, ca un minunat tovarăș de muncă și de luptă pe calea istorică a înălțării noulor orînduri sociale în patria noastră, constituind o strâlu-

că pildă de pasiune și abnegație revoluționară în edificarea operei de construcție socialistă și comună.

La acest ceas de bucurie și sărbătoare pentru partid și pentru întregul popor, tînără generație a patriei urează tovarășului Nicolae

Ceaușescu, tovarăsei Elena Ceaușescu viață lungă, sănătate, putere de muncă, adăugind noi și noi împliniri pentru înălțarea României spre luminoasele culmi ale socialismului și comunismului!

În perioada 1965—1982

— ȘCOALA ROMÂNEASCĂ A FORMAT:

- 2 300 000 muncitori și tehnicieni ● 148 000 maîstri
- 227 000 ingineri și subingineri ● 158 000 profesori
- 57 000 economisti ● 63 000 învățători și educatori
- 35 000 medici și farmaciști

— S-AU CONSTRUIT:

- 41 500 săli de clasă ● Grădinițe cu peste 600 000 de locuri ● Internate școlare cu 220 000 de locuri ● Cămine studențești cu 56 000 de locuri

— VALOAREA CONSTRUCȚIILOR DESTINATE ÎNVĂȚĂMÎNTULUI SE RIDICĂ LA CIRCA 25 MILIARDE LEI!

— DOTĂRILE LA UNITĂȚILE DEJA EXISTENTE SE CIFREAZĂ LA CIRCA 8 MILIARDE LEI!

„Faceți totul, dragi tovarăși și prieteni tineri, pentru a cunoaște și săpini tot ceea ce a creat mai bun știință în toate sectoarele de activitate, inclusiv în domeniul cunoașterii umane! Deveniți buni revoluționari săpînind cuceririle revoluționare în știință și tehnică! Deveniți buni revoluționari săpînind cunoștințele sociale, politice revoluționare! Deveniți buni patrioți cunoscînd trecutul și făcînd totul pentru a fi demni de acest trecut glorios al poporului nostru, pregătindu-vă temeinic pentru a vă putea înrola activ în mare opera de făurire a societății sociale multilateral dezvoltate și a comunismului în România, pentru a servi întotdeauna patria, poporul, socialismul, politica Partidului Comunist Român!“

NICOLAE CEAUȘESCU

DIN ATELIERELE CREAȚIEI

AMPLIFICATOR AF de 80 W

Amplificatorul, realizat în laboratorul de radioteleviziune de la Casa pionierilor și soimilor patriei din Piatra Neamț, se compune din trei părți distincte și anume:

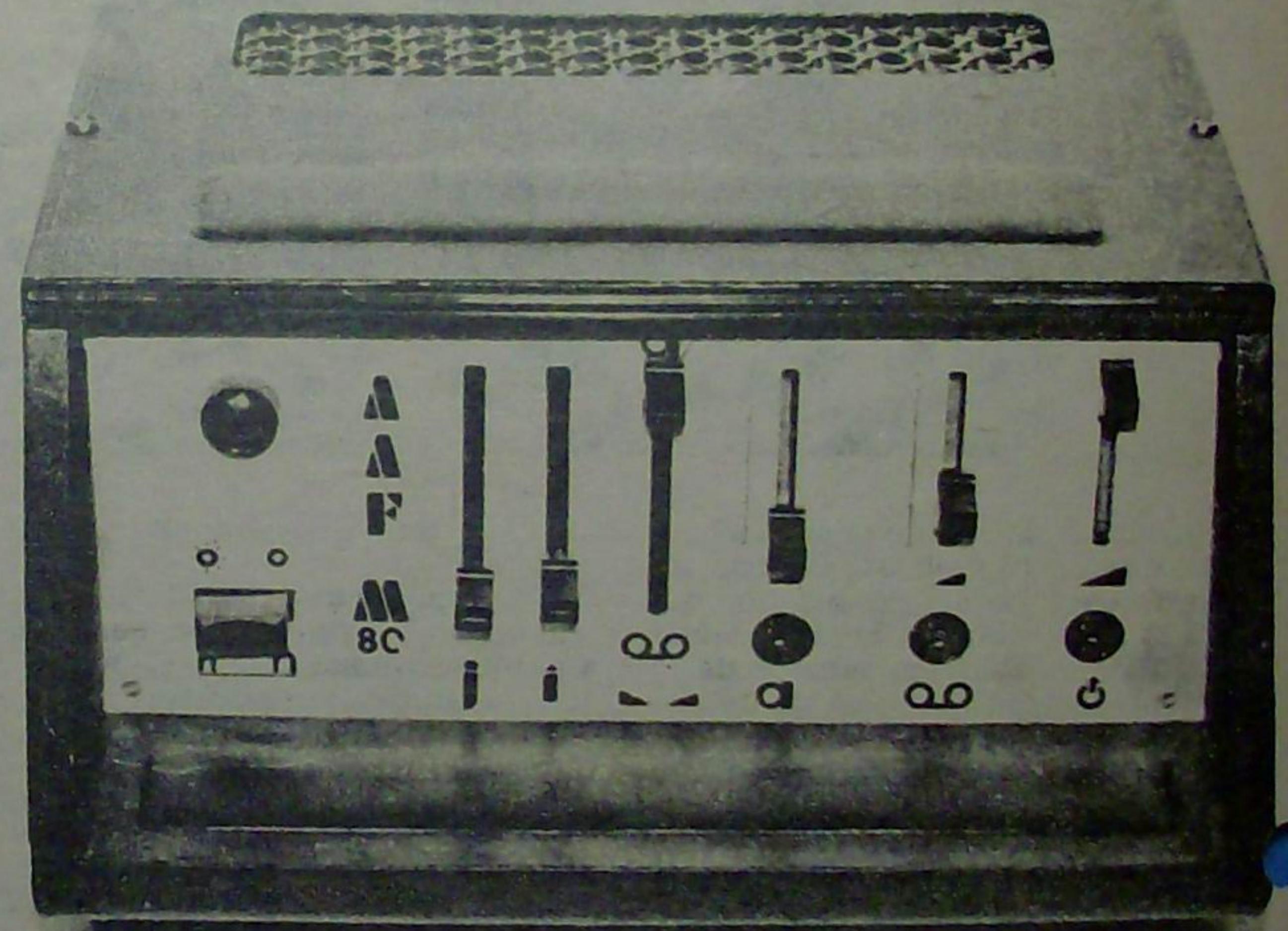
- preamplificatorul corector;
- amplificatorul de putere;
- sursa de alimentare.

Preamplificatorul corector (schema 1). Beneficiind de avantajele circuitelor integrate operaționale, preamplificatorul realizează mixarea a două surse de semnal de nivele diferite, respectiv microfon și ieșire control de la orice fel de magnetofon sau radioceptor.

Atât pe CI 1 cât și pe CI 2 există o reacție negativă reglabilă din rezistoarele reglabile de $100\text{ k}\Omega$. Rezulta-

protectie a montajului la lipsă sarcină prin decuplarea alimentarii ceea ce nu este de neglijat. Pentru cazul de scurtcircuit la ieșirea protecția este asigurată prin preluarea căderii de tensiuni ce apare pe rezistoare de limitare a curentului pe tranzistorii finali. Aceasta cădere de tensiune este astfel preluată încit să aducă în stare de conductie tranzistorii T4 sau T5 care vor duce în ultima instantă la limitarea curentului prin T8 și T9.

Reglajul acestui sistem de protecție se face astfel: se montează un ampermetru pe rind pe fiecare ramură a alimentării și se introduce semnal care să duca la creșterea consumului la 1,7 A pe fiecare tran-

tul acțiunii reacției negative aplicate este îmbunătățirea redarii spectrului audio. Caracteristicile tehnice ale întregului ansamblu depind în cea mai mare parte de dozarea corectă a reacției negative din aceste etaje.

Corectorul de ton cuprinde o celula de tip Baxandall ce oferă rezultate spectaculoase: corecția în joase de $\pm 18\text{ dB}$ la 40 Hz și de $\pm 18\text{ dB}$ la 18 kHz .

De remarcat faptul că etajul de amplificare a semnalelor de microfon poate fi multiplicat pînă la 5 cu modificări neesentiale în schema.

Potentiometrul de 1 M realizează dozarea raportului de semnal; cu cursorul în poziția A va trece numai semnalul de la microfon iar cu cursorul în poziția B va trece numai semnalul de la magnetofon sau radio. Volumul general se reglează din potențiometrul de $10\text{ k}\Omega$.

Amplificatorul de putere (schema 2). Prezintă o serie de avantaje în afara avantajului simplității schemei și usorintei în realizare. Modul de alimentare (diferentială) asigura o

tranzistor final. În acest moment se măsoară diferența de potential din baza și emitor pe rind la T4 și T5. Aceasta trebuie să fie $0,5 - 0,7\text{ V}$ constituind pragul de deblocare a tranzistorilor cu siliciu. Valoarea acestei tensiuni se obține din cele două rezistoare semireglabile montate paralel cu rezistoarele de limitare a curentului prin T8 și T9.

Un alt reglaj deosebit de important este obținerea tensiunii riguroase de 45 V între punctele Ac și Bc. Această tensiune se reglează din rezistența semireglabilă de $25\text{ k}\Omega$ din emitorii T1 și T2.

Reglajul curentului de repaos se face din rezistorul semireglabil de $250\text{ }\Omega$. Acesta nu trebuie să depășească 20 mA .

Etajul diferențial de la intrare nu ridică probleme deosebite dacă el este corect executat cu T1 și T2 având aceiasi parametri.

Rezistorii de limitare a curentului prin T8 și T9 se vor executa din nichelina de $0,5\text{ mm}$ diametru și se pot asambla direct pe placă de

La acest început de an, cînd țara întreaga omagiază imprimarea a 50 de ani de activitate revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu și aniversarea zilei sale de naștere, cînd poporul nostru face bilanțul realizărilor privind cu incredere spre viitor, pionierii, membri ai cercurilor tehnico-aplicative din școli, case ale pionierilor și soimilor patriei raportează numeroase realizări în pregătirea lor pentru viață, pentru munca, adăugind minunate fagăduințe spre noi împliniri.

Bilanțul activităților desfășurate în cercurile tehnico-aplicative în anul școlar 1981/1982 arată dorința fierbință a purtătorilor cravatei roșii cu tricolor de a răspunde prin fapte condițiilor minunate de studiu și viață create, de a face față sarcinilor pe care partidul le-a trasat școlii.

• 2 164 974 pioneri și școlari au participat la activitățile celor 101 296 cercuri tehnico-aplicative și pe obiecte de învățămînt.

• Formele de aplicare în practica a cunoștințelor teoretice în cadrul atelierelor școlare, cercurilor uzinale, laboratoarelor din casele pionierilor și soimilor patriei se îmbină armonios cu strădaniile școlii de a forma specialisti capabili să răspundă exigentelor actuale ale tehnicii și tehnologiei. În cele 14 065 unități școlare au fost organizate 92 781 cercuri, la care au participat 1 780 651 pionieri.

• Dornici să-si perfeccioneze pregătirea pentru a deveni ei însisi promotori ai noului în tehnologie, 81 595 pioneri au participat în cele 4 328 cercuri organizate în unități economice atât în mediul rural cât, mai ales, în mediul urban.

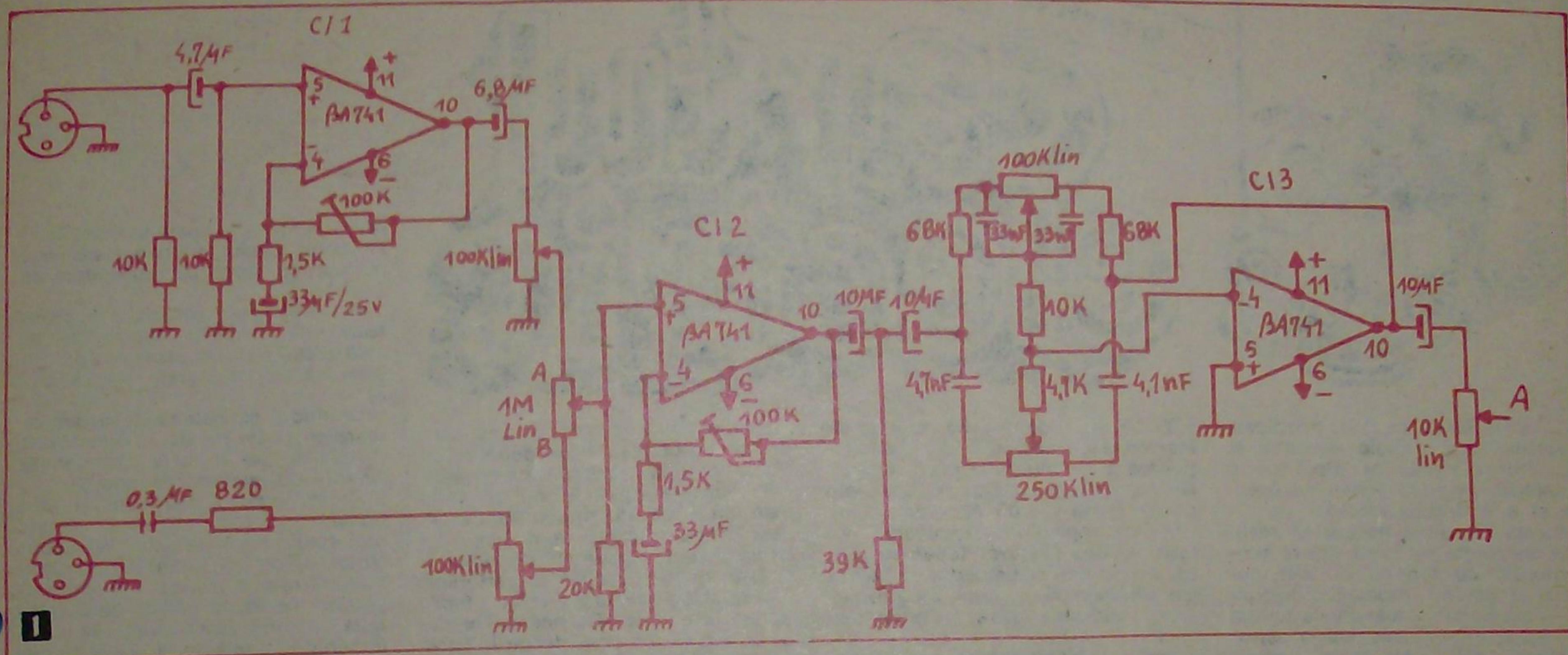
• În casele pionierilor și soimilor patriei, cadrul optim pentru valorificarea pasiunilor, aptitudinilor de munca și de creație ale copiilor, au fost organizate 4 187 cercuri, la care au participat 302 728 pioneri și școlari.

• Profilurile cercurilor tehnico-aplicative au lăsat seama de specificul localităților, de necesarul forței de munca, astfel încît activitățile desfășurate să constituie un mijloc eficient de orientare profesională a copiilor. Au fost organizate cercuri de prelucrare a materialelor textile, de prelucrare a lemnului, maselor plastice. Un loc important l-au ocupat cercurile de agricultură și biologie, de electrotehnica și radioelectronica.

Prezentăm în aceste pagini una dintre numeroasele lucrări ce ilustrează capacitatea de creație a pionierilor, dorința lor de a realiza aparate cu performante apropiate de cele produse în întreprinderi de specialitate.

TEHNICO-ȘTIINȚIFICE PIONIEREȘTI

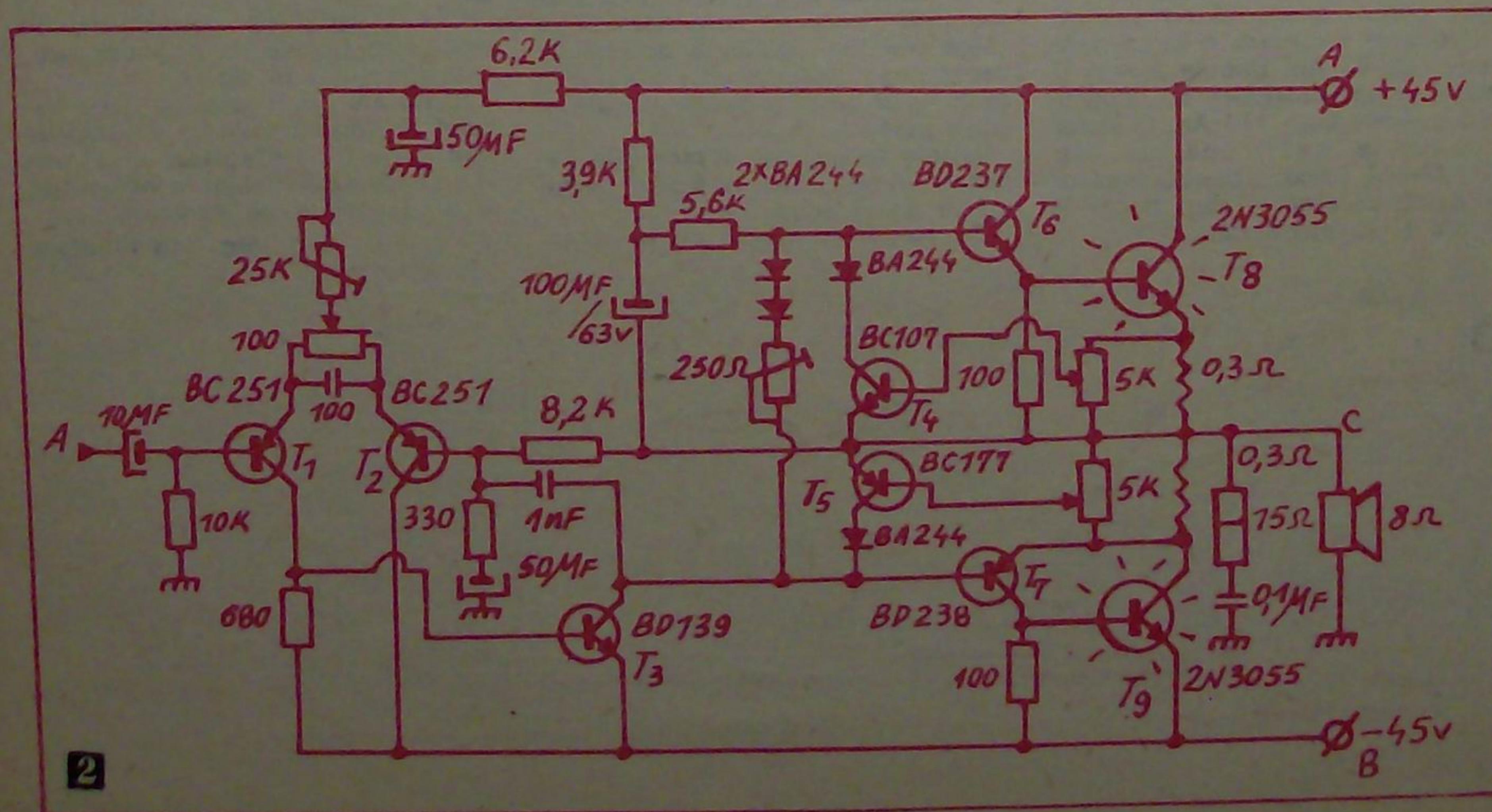
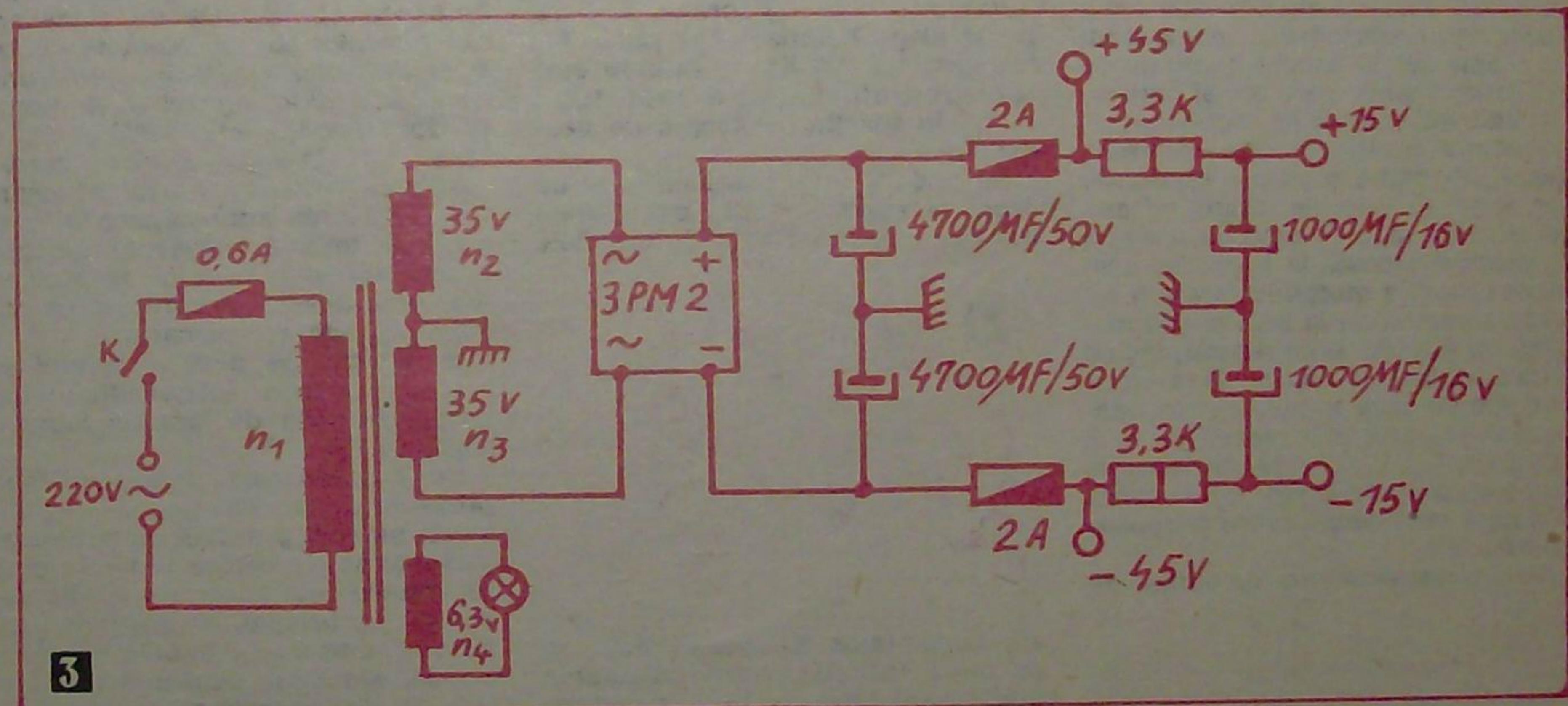
montaj prin modalități ce depind de
ingeniozitatea fiecarui constructor.
Singura condiție este ca să se realizeze
kontakte de buna calitate.

Blocul de alimentare (schema 3).
Folosirea schemei cu alimentare diferențială a permis alimentarea atât a
amplificatorului de putere cât și a
preamplificatorului din aceeași
sursă, prezentând avantajul numărului
scăzut de puncte redresoare și ca-
pacitorii de filtraj.

Datele transformatorului sunt:

$S = 16 \text{ cm}^2$
 $n_1 = 682 \text{ sp CuEm } 0,55 \text{ mm}$
 $n_2 = 108 \text{ sp CuEm } 1 \text{ mm}$
 $n_3 = 108 \text{ sp CuEm } 1 \text{ mm}$
 $n_4 = 20 \text{ sp CuEm } 0,3 \text{ mm}$

Tranzistorii T6 și T7 se vor monta
pe radiatoare de cel puțin 10 cm^2 ,
iar T8 și T9 pe radiatoare de cel pu-
tin 150 cm^2 . Legăturile la mufe și

potențiometru se execută obliga-
toriu cu cablu ecranat. Iată cîteva date
tehnice:

P max = 80 W

Bandă de trecere: $30 \text{ Hz} \div 20 \text{ kHz}$ cu distorsiuni armonice mai
mici de 1% sensibil la intrare

Pentru microfon = 2,5 mV
magnetofon = 100 mV
corecție de ton = $\pm 18 \text{ dB}$ la 40 Hz
 $\pm 18 \text{ dB}$ la 18 kHz

Construcție
la cererea cititorilor

Cartul electric

Ca și la electromobile, principala problemă care trebuie rezolvată la proiectarea carturilor electrice o constituie alegerea sursei de energie și a motorului electric.

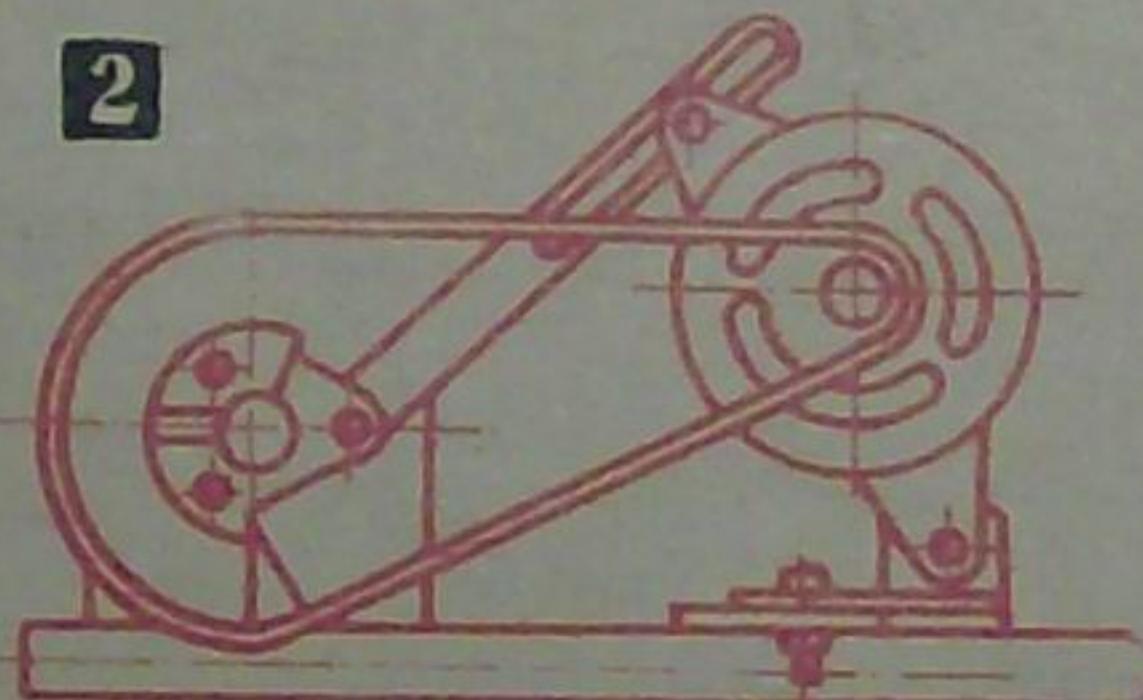
Acesta din urmă trebuie să realizeze momente motoare invers proporționale cu turația. Cu alte cuvinte, la pornire, momentul trebuie să fie mare, iar pe măsură ce turația motorului și, respectiv, viteza cartului cresc, momentul motor trebuie să scădă. Motorul electric care are o asemenea caracteristică moment-turație este cel de curent continuu cu excitație în serie, care are și particularitatea interesantă că, indiferent de momentul motor pe care îl realizează, absoarbe o putere constantă din sursa de energie, asigurând astfel cel mai rațional mod de consum al energiei stocate la bord. De asemenea, turația motorului poate fi reglată continuu de la zero la cea maximă cu ajutorul unui reostat, făcind înutilă cutia de viteze. O a doua condiție pe care trebuie să-o îndeplinească motorul este aceea de a fi compatibil cu o sursă de energie disponibilă și, în sfârșit, de a realiza o putere suficientă pentru propulsia cartului.

Pentru constructorul de carturi in-

1,35 CP este de cca 85 A. Aceasta înseamnă că pentru o oră de funcționare a cartului bateria de acumulatoare trebuie să aibă o capacitate de cel puțin $C = 85 \text{ Ah}$. Aceasta nu este însă capacitatea nominală a bateriei, ci cea efectivă, deoarece pentru un anumit acumulator capacitatea depinde de timpul de descărcare, fiind mai mică la tempi mai mici.

Pentru determinarea capacitatii nominale — cu ajutorul căreia se poate alege bateria — se poate folosi graficul din fig. 1, în care este reprezentată variația raportului C/C_N , în funcție de timpul de descărcare.

Se observă că pentru un timp de descărcare de 1 oră, capacitatea efectivă a bateriei este de cca 50%

din capacitatea sa nominală, ceea ce înseamnă că pentru asigurarea funcționării timp de 1 oră a cartului este necesară alegerea unei baterii cu o capacitate nominală dublă. Astfel, pentru exemplul considerat, la care este necesară o capacitate efectivă de 85 Ah, trebuie aleasă o baterie de acumulatoare cu capacitate nominală $C_N = 170 \text{ Ah}$. O astfel de baterie este cea de tip VIG 039-170, folosită pentru tractoarele electrocarelor și care poate fi utilizată și la electrocarturi.

Deplinirea acestor condiții nu este foarte dificilă, pentru că demaroarele automobilelor sunt motoare electrice de curent continuu cu excitație serie, care realizează puteri mai mari de 1 CP și se alimentează de la baterii auto obișnuite.

De exemplu, demarorul autoturismului „Dacia 1300” de tip IEPS 2140 realizează o putere de 1,35 CP, se alimentează de la o baterie de acumulatoare de 12 V și, în consecință, poate fi folosit cu succes la propulsia carturilor.

Alegerea bateriei de acumulatoare se face în funcție de produsul dintre curentul necesar acțiunii motorului și timpul de funcționare între două reîncărcări. Produs care, reprezintă capacitatea bateriei de acumulatoare. De exemplu, pentru motorul IEPS tip 2140 curentul necesar acțiunii la puterea nominală de

Elementele principale ale sistemului de propulsare fiind definite, se poate trece la montarea lor pe vehicul. Această operație nu se face, însă, chiar atât de simplu pentru că, deși caracteristicile principale ale demaroarelor corespund cu cele necesare pentru propulsia carturilor, ele nu sunt proiectate pentru o funcționare continuă. De aceea, înainte de montarea pe cart, demarorul trebuie modificat. În primul rând, se recomandă ca lagările de alunecare ale rotorului să fie înlocuite cu lagăre de rulmenți. Pentru demarorul de „Dacia 1300” rotorul se va monta pe doi rulmenți, seria 6 203 în față și seria 6 202 în spate. Evident, pentru montarea rulmenților este necesară confectionarea altor capace în care nu mai trebuie prevăzută carcasa bendixului, și a releeului de pornire, deoarece aceste mecanisme se demontează de pe demaror.

În schimb pe axul motorului se montează, prin intermediul unei bușe, o roată de lanț de motocicletă cu 10–13 dinți.

În al doilea rând, demarorul fiind proiectat pentru funcționare intermitentă, nu este prevăzut cu sistem de răcire și se încălzește puternic cind se rotește mai mult de 5–10 secunde. Ca urmare, pentru montarea pe cart, demarorul trebuie prevăzut cu un ventilator pentru răcire forțată. Pentru aceasta se poate folosi, de exemplu, ventilatorul instalației de climatizare al autoturismului „Dacia 1300”, care se carenează și se leagă printr-o conductă gofrată de capacul din spate al demarorului în care se prevede o gaură laterală în zona pereților.

Leșirea aerului se va face prin capacul din față, care va fi și el perforat în acest scop.

Transmiterea puterii de la dema-

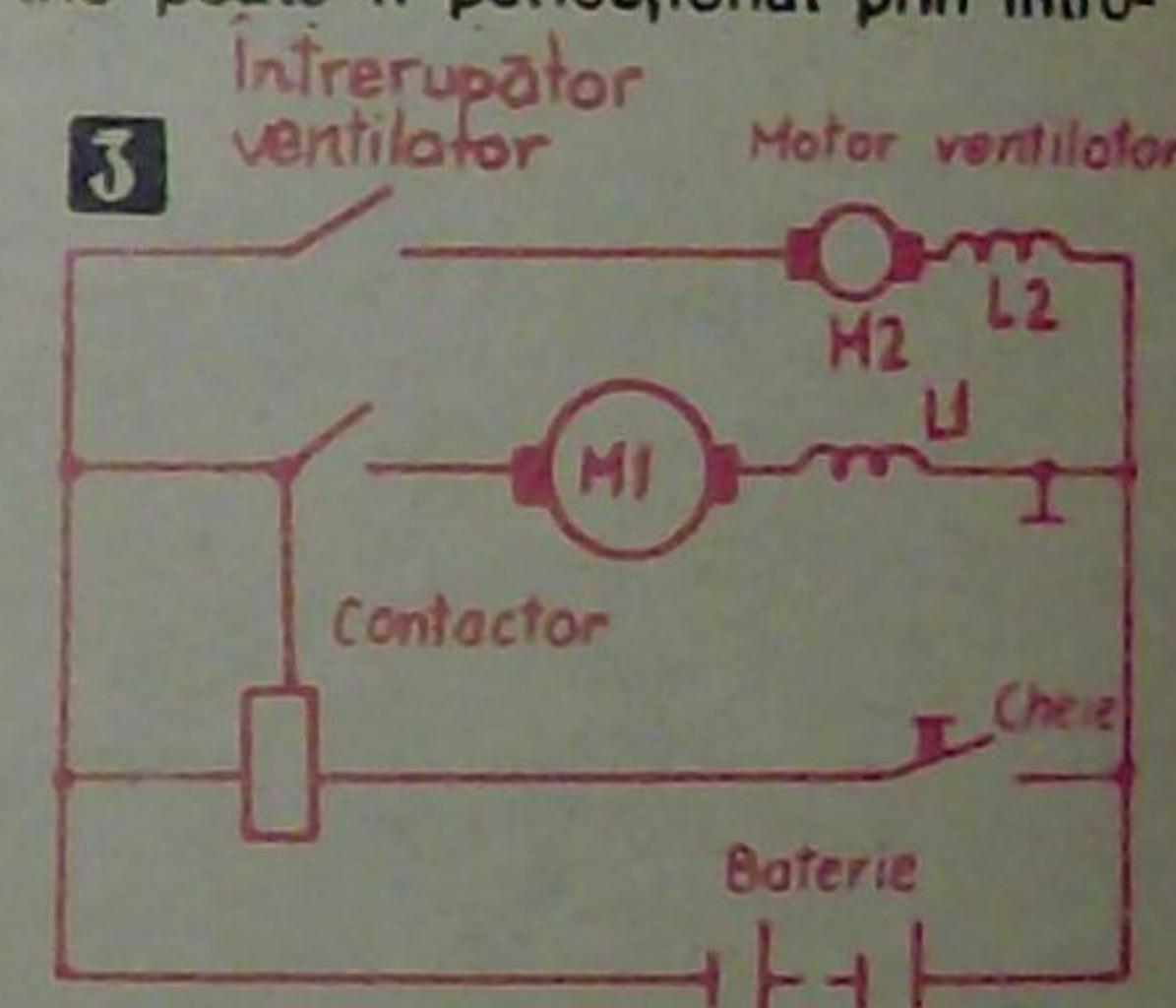
ror la puntea din spate se face, ca și la cartul clasic, printr-o transmisie cu lanț, cu raport de transmitere de 3–4:1.

Astfel echipat, demarorul se montează articulat pe un suport fixat pe cadru, așa încât să permită, prin deplasarea sa, întinderea lanțului (fig. 2).

La rîndul ei, bateria de acumulatoare se poate monta în vecinătatea motorului, pe o ramă din cornieră 20 x 20 x 3, sudată, de cadru.

Pentru legarea motorului vă propunem o schemă simplă conectată motorului prin intermediul unui contactor K_1 de cel puțin 100 A. Contactul este comandat prin intrerupătorul montat la pedala de acceleratie. Motorul ventilatorului se leagă în serie cu contactorul, astfel ca demarorul să nu intre în funcționare înaintea ventilatorului (fig. 3).

Se recomandă ca, pe cart, contactul să se monteze cât mai aproape de motor, eventual, pe suportul scaunului. Bineînțeles, cartul electric poate fi perfectionat prin intro-

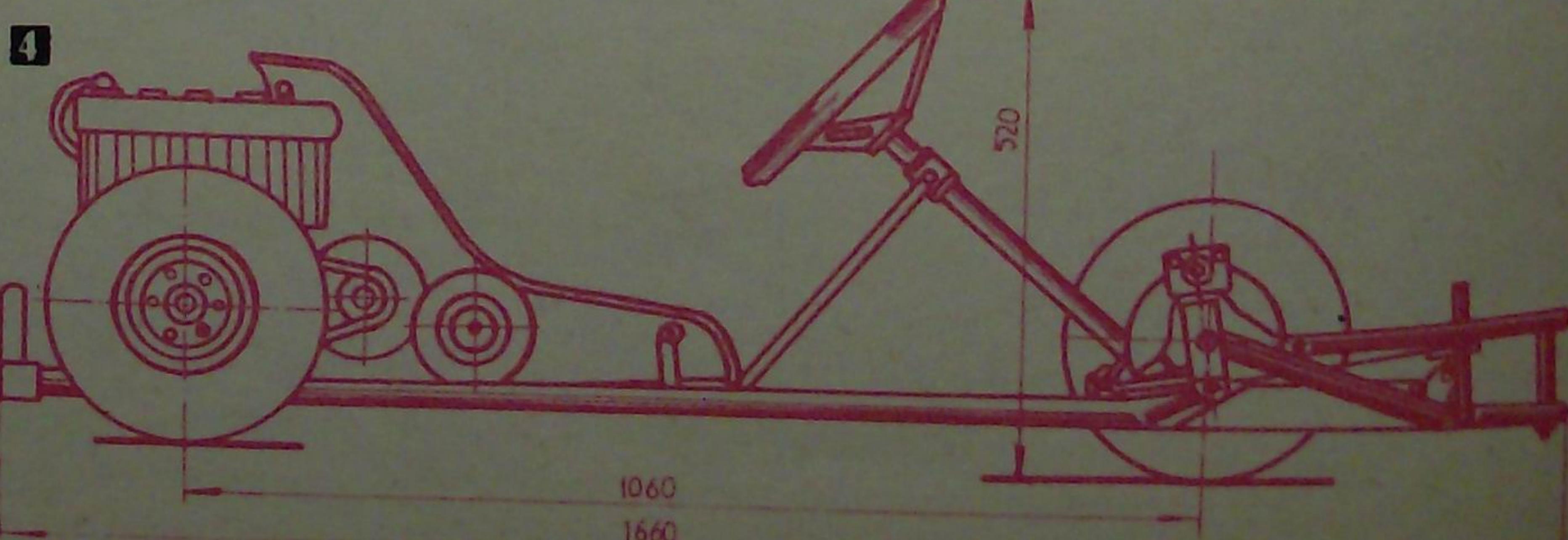

ducerea în schema electrică a unui reostat acționat de pedala de accelerare, dar și varianta prezentată aici are performanțe suficiente de bune pentru a-i atrage pe începători.

Cartul astfel echipat, cu motor electric și baterie de acumulatoare, este prezentat în fig. 4.

El nu are drept comenzi decit volanul și două pedale — de accelerare și de frână. Deplasarea sa este lină și silențioasă chiar la viteza maximă, apropiată de 40 km/h.

Ing. Dan Vălceanu

AEROMODEL PLAVATOR

FAZA A II-A

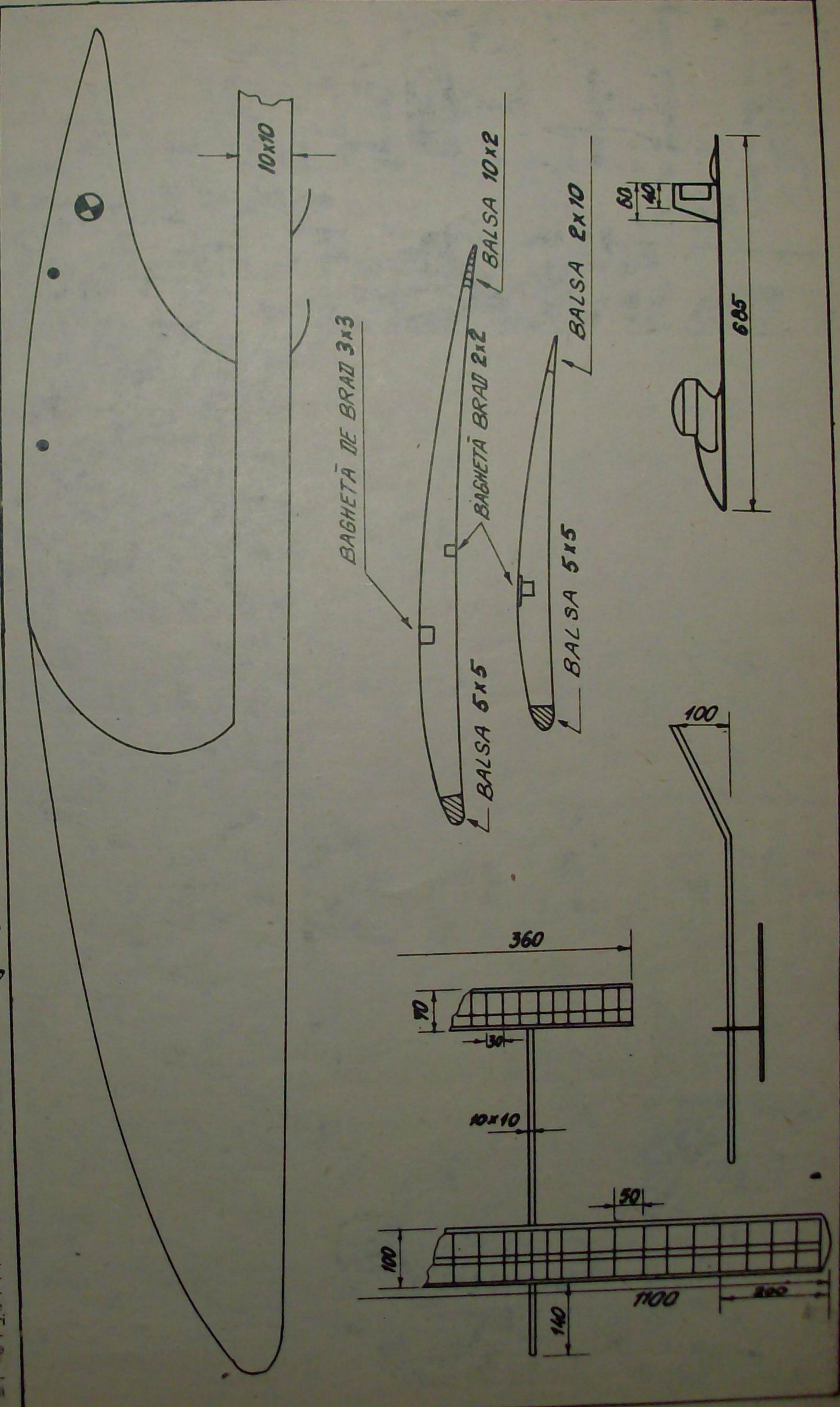
Pentru confectionarea aeromodelului propus de membrii cercului de modelism de la Casa pionierilor și soimilor patriei din Focșani, sunt necesare baghete de brad și balsa, placaj de 3 mm, clei adeziv.

Construcția începe cu realizarea fuselajului, dintr-o baghetă de brad 10×10 , care se subțiază la unul din capete.

Botul se confectionează din 3 bucati placaj de 3 mm sau orice alt lemn de 10 mm grosime.

Confectionarea ampenajelor (orizontala și verticală) începe cu copierea dimensiunilor din plan. Asemănătoare este și construcția aripii. Se confectionează 2 sabloane de nervuri conform planului, apoi toate nervurile se ștefuesc în bloc după aceste sabloane.

Acoperirea se face cu hirtie natron sau foită care se impregnează cu emalita.

START SPRE VISITOR

ROM

ÎN GALAXIA ȘTIINȚEI SI TEHNICII MONDIALE

Se vorbește astăzi tot mai mult, tot mai des, în tot mai numeroase locuri și împrejurări despre prestigiul de care se bucură în lume știința și tehnica românească. Numai în cadrul C.A.E.R. — de exemplu — jara noastră participă la un număr de peste 100 de convenii de cooperare tehnico-științifică în domenii importante ale științei și tehnologiei. Pe de altă parte, în cadrul organizațiilor guvernamentale din sistemul Organizației Națiunilor Unite, precum și în organizații neguvernamentale sunt alături peste 120 de instituții românești. Să menționăm și un alt aspect legal: în activitatea de cooperare științifică și tehnologică cu țările în curs de dezvoltare, în prezent România cooperă cu plan tehnico-scientific cu un număr de peste 45 de țări în rând de dezvoltare. Iată aşadar în situație argumente ce ne permit să afirmăm că proiectul nostru marilor și mărialele Terrei, creațivității și compozițivitatea, gândirea și metodele specialiștilor români se bucură de apreciere și înrăurătoare succese. În cînd de experiență probată și celor mai reprezentative rezultate mondiale dintr-un domeniu sau altul, România se impune. Nu doar că în participarea de laat în societatea de stat română, ca o prezență ce nu poate fi ignorată, multe pedagoguri ale cunoscințelor, cercetători remarcabile prezintă medaliile și diplome. Este semnificativă relația româno-argentină care alături de una din țările Americii Latine la întrebarile un elev al școlii de mecanizatori, dacă unde se află România. Tânărul învăță mesenește pe unul din mii de tractoare produse în noi și care se bucură de apreciere în întreaga lume. Fără să mai adăresc de lung de lîngă gîndire cel întrebător a răspuns arăind spre tractor: „România este aici”, într-adevăr prin mii și mii de produse purtând indicativul „Fabricat în România”. creația tehnico-științifică românească este prezentă pe orbita valorilor mondiale.

BUNUL SUPREM — VIAȚA

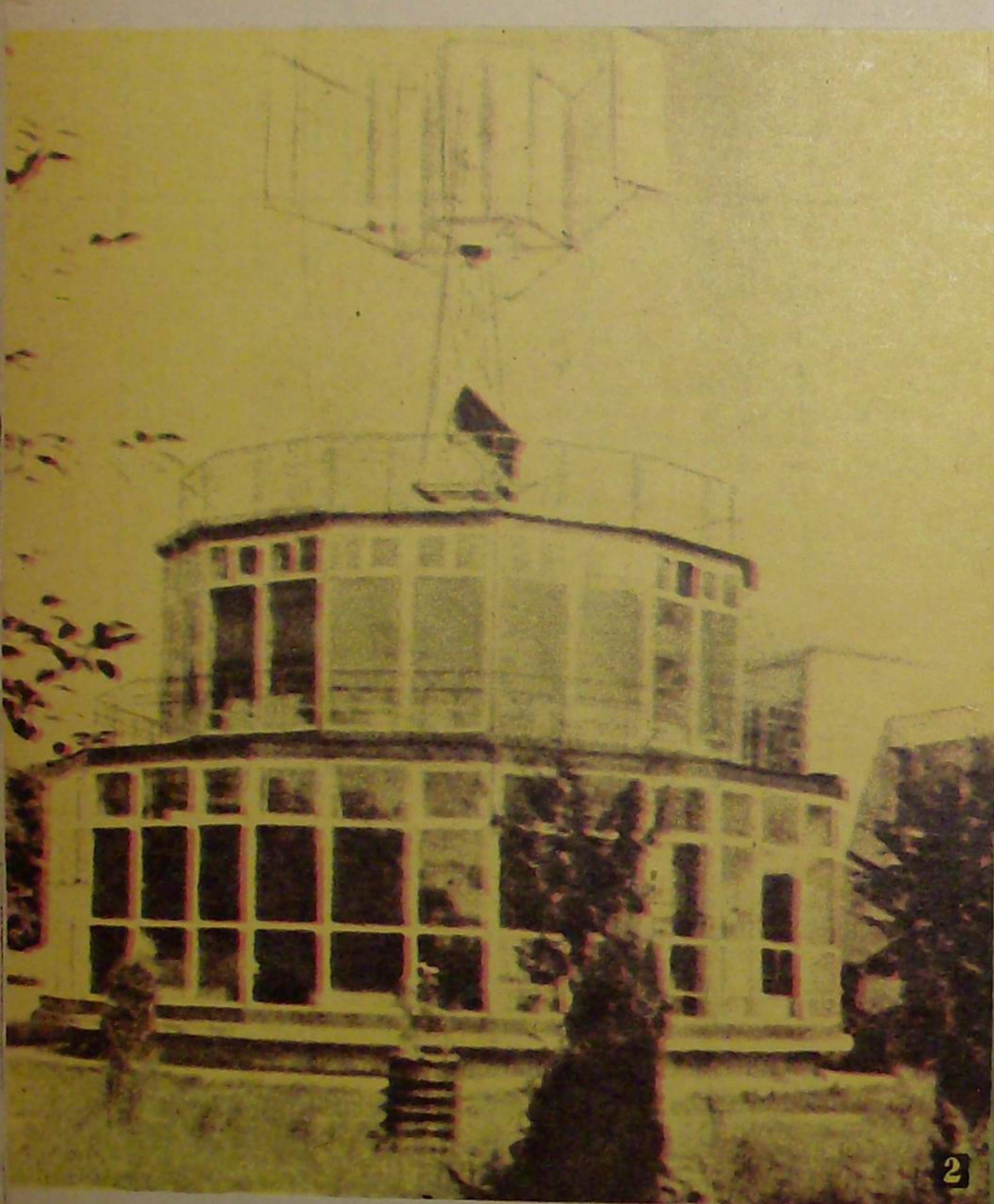
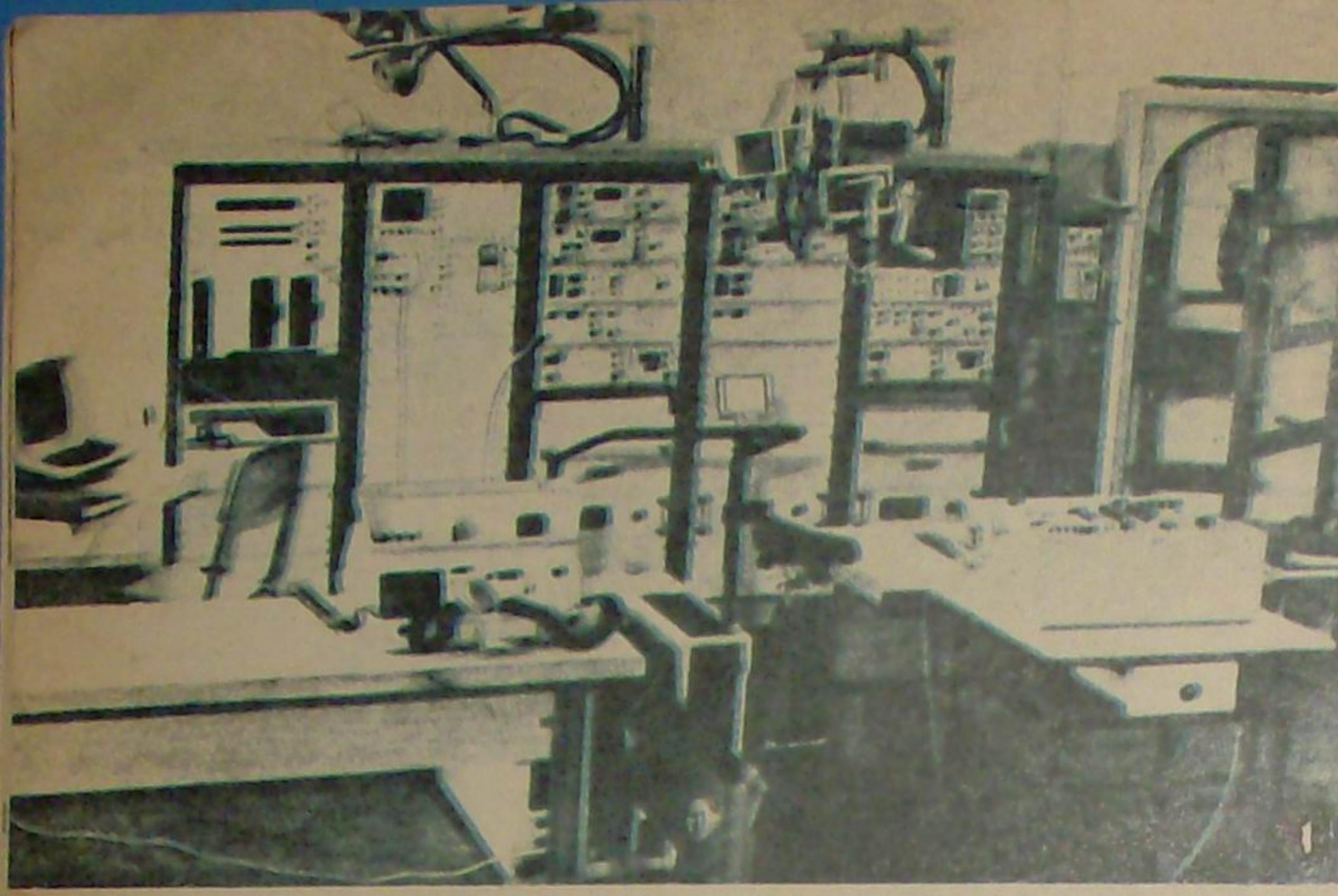
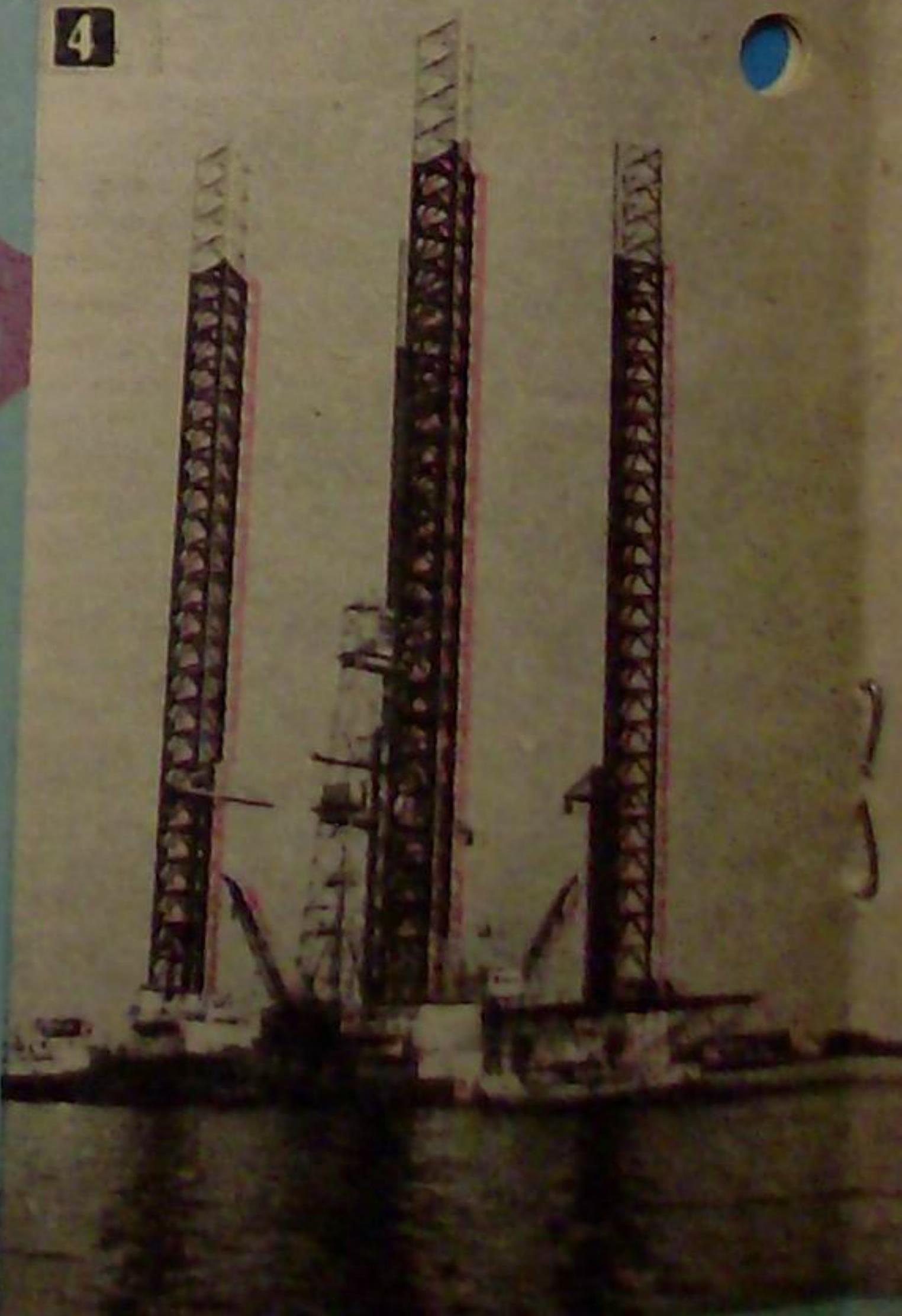
Un cunoscut medic român spunea: „Școala românească n-a fost niciodată la „remorca” unei medicini, de îci de colo. Ea și-a avut precursorii săi, a inovat și inițiat direcții de cercetare, a impus clinicieni de formare solidă, situindu-se mereu între înaintași, cu seriozitate și aplicație către știință”. Într-adevăr, într-un domeniu în care timpul lucrează cu zăriene la mariile împliniri, într-un domeniu în care știința a atins limite ce păreau imposibile, medicina românească inscrie noi și noi contribuții.

Medici români au fost primii în lume care au ajuns să pună diagnostica cu ajutorul ultrasunetelor. Si iată că recent tot ei au reușit o altă performanță: ecografia color. Este vorba despre utilizarea ultrasunetelor pentru a diagnostica afecțiuni cardiovasculare, hepatice, neurologice, pancreatiche. Imaginele obținute pe ecran sunt colorate. Trebuie precizat că ultrasunetele sunt complet inocențioase pentru organism, elaborând o imagine fără nici cel mai mic risc al iradiierii. Anul trecut, la Congresul european de urologie de la Viena ca și la Congresul mondial de ecografie de la Brighton, această mare premieră în medicina mondială a stîrnit un interes deosebit. Nu de mult, un grup de reputații specialiști au elaborat sub coordonarea doctorului Tiberiu Pop, de la Unitatea de medicină modernă și ultrasunete de la Spitalul Panduri, ceea dintâi monografie de diagnostic cu ultrasunete scoasă de vreo editură europeană.

Dacă medicina românească și-a adus un aport substanțial la cercetările mondiale în domeniul oncologiei. O serie de medici români au întreprins studii și obținut rezultate ce oferă un plus de speranță celor suferinți de cancer. De un binemeritat succes se bucură în lume cercetările românești menite să prelungeașcă viața activă a omului, în condiții de deplină sănătate și capacitate de lucru. Să mai reamintim și faptul că în urmă cu cîteva luni, la Roma, avea loc festivitatea prin care se acordă prof. dr. Mircea Ob-

teanu și celebrului chirurg Christian Barnard prestigiosul „Premiu Național pentru Știință Italia '81”. Cunoscut în întreaga lume pentru intervențiile chirurgicale pe unul din cele mai fine și sensibile organe umane — ochiul — profesorul român a efectuat în cariera sa peste 30 000 de operații.

4

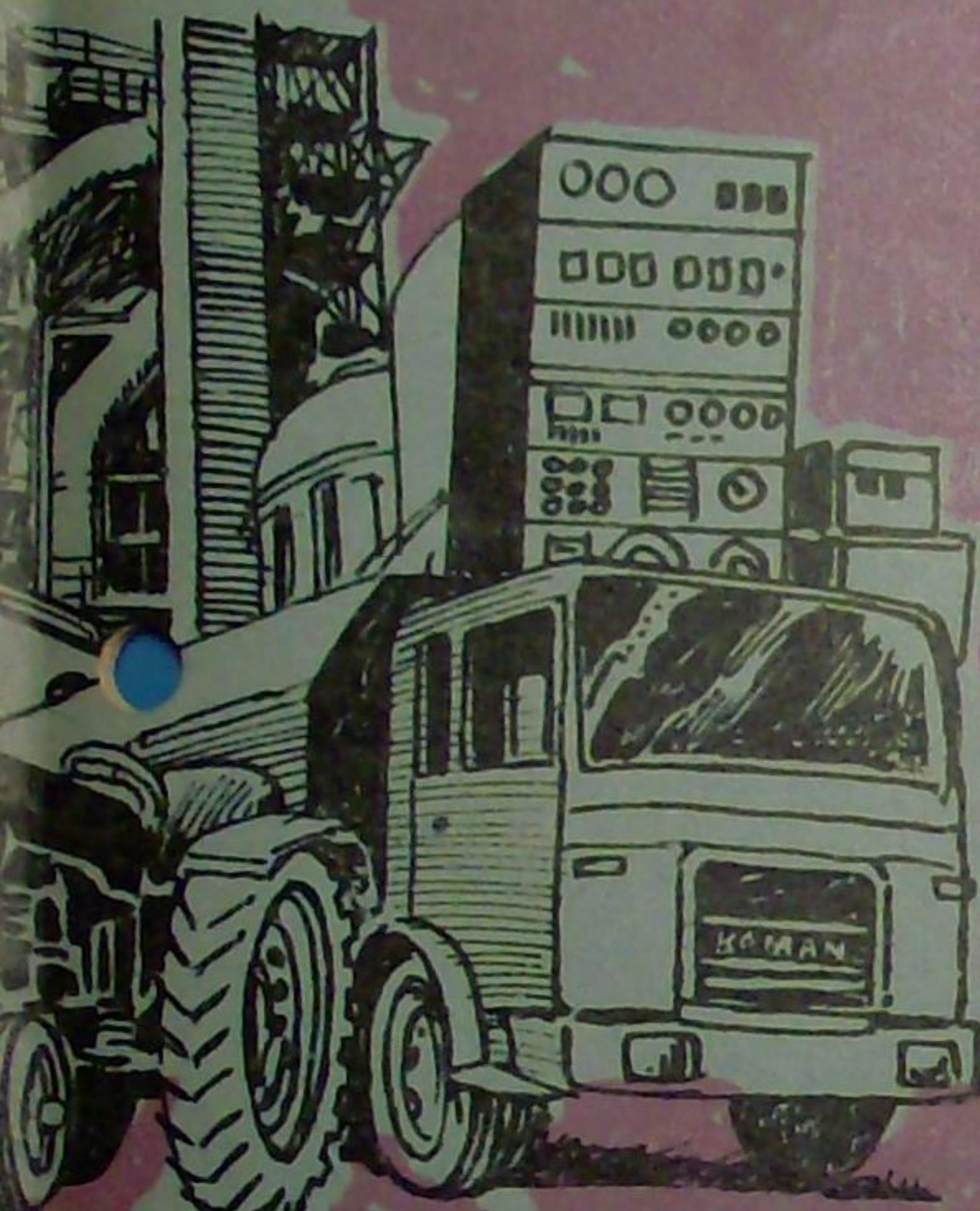
2

3

RÂMÂNIA

ÎNTEI
DIALE

UN RĂSPUNS LA FOAMEA ENERGETICĂ

Se știe că întreaga omenire se află în confruntare cu ceea ce în termeni generali se cheamă „criza energetică”. Întrucât problema energetică are o dimensiune planetară, restricțiile energetice afectează fiecare țară, fiecare națiune. Pentru România, concepția privind asigurarea cu energie se fundamentează pe analiza atentă, profundă a tendințelor constante de la sau previzibile pe plan mondial. Specialiștii noștri s-au situat printre primii în lume în elaborarea unor soluții eficiente care să permită valorificarea resurselor neconvenționale de energie. Cercetările și studiile întreprinse în direcția valorificării energiei solare, eoliene, geotermice etc. s-au soldat cu rezultate apreciate de cercetătorii și proiectanții din alte țări. În strategia energetică românească se inscrie cu prioritate, ca obiectiv major, atingerea pînă la finele acestui deceniu a independenței energetice a țării.

Pe linia soluțiilor privind innoierea și modernizarea tehnologilor mari consumatoare de energie, gospodărirea și economisirea energiei, s-au abordat cu curaj teme de cercetare care au în vedere recuperarea energiei secundare ca rezultat din procesele de producție (apă caldă, aer fierbinte, abur tehnologic etc.) precum și reutilizarea acelor reziduuri ori subproduse care conțin și energie înmagazinată. În 1982 la cea de a X-a ediție a Expoziției internaționale de invenții și tehnici noi de la Geneva, trei din cele patru inventii românești au fost distinse cu medalii. Două dintre acestea vizează direct reducerea consumului de energie electrică. Peste 50 de firme s-au interesat de cumpărarea licenței privind Motorul cu rotor disc creat de inginerii Gh. Stănescu și I. Mihăilescu de la Institutul de cercetări și inginerie tehnologică pentru industria electrotehnică. La același institut

s-a proiectat și Casa solară — independentă din punct de vedere energetic, realizată de prestigiu și gîndire simplice românești. Studind cu atenție toate posibilitățile de care dispunem, specialiștii au ajuns la concluzia că la sfîrșitul acestuitor cincizeci de ani economia de combustibil, obținute la următoarele șase ani de energie, se pot elibera la circa 5-500 milioane tone combustibil convencional, iar în 1980 la 7-10 milioane tone combustibil convencional.

APROAPE TOATE INVENȚIILE VIZUALIZATE VOR FOLosi CALCULATORUL

Alinierea din titlu aparține regrețătorului om de știință, acădu, Grigore C. Moisil. Mare și pasional promotor ai informaticii, unul dintre primii 100 de informaști din România, predă studenților de la Universitatea din Bacău. Grigore C. Moisil arată: „Aproape toate materialele pe care creștește te se practică în viață: de la învățarea la magistratură de la fizica atomică la turism, de la istorie la medicină, vor fi folosi calculatoarele”.

După cum se știe, învenții și cercetări de bază cu caracter tehnologic ale economiei românești, prevedă inclusiv evoluția tehnicii și calității ei, într-o lărgire materială care promovează largă și mecanizări, automatizări și cibernetizări producției, prin introducerea celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii în vederea structurării unei economii moderne, de înaltă productivitate și eficiență. Un rol deosebit în această direcție îl reprezintă informașii căci, în condiții de astăzi, automatizarea se bazează pe noi utilaje, videosebi asociați cu componente microelectronică și cu programe informașnice, cu tehnici de calcul, în general.

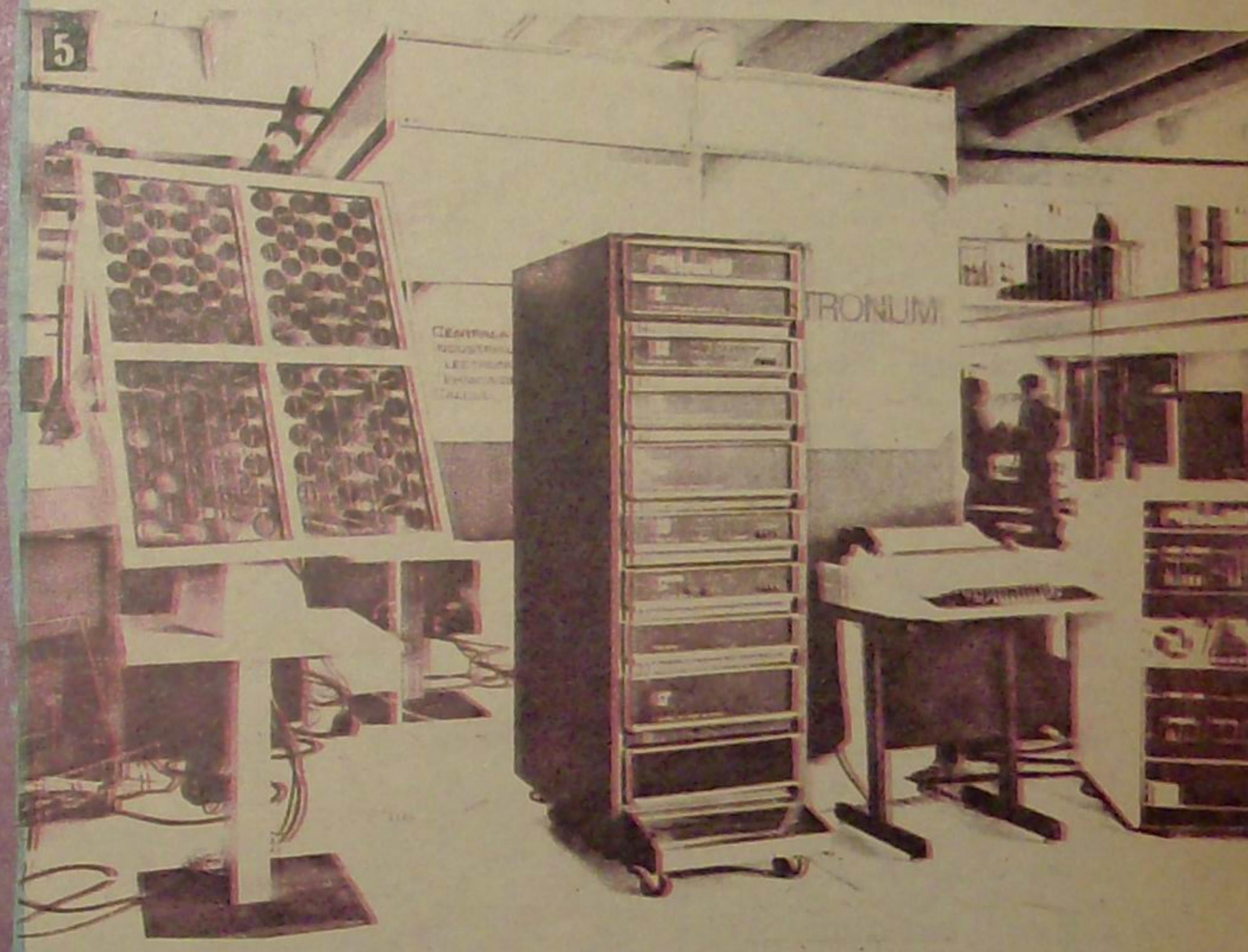
Tara noastră se numără printre producătorii de tehnici de calcul cunoscuți în lume. Produsele întreprinderii de calculatoare București sunt din ce în ce mai solicitate pe piața externă. Calculatoarele pentru automatizări industriale de tip ECAROM, aparatura de comenzi numerice NUMEROM, calculatoarele și minicalculatoroarele FELIX, calculatoarele de mare capacitate CORAL constituie prezente mult apreciate la mariile tîrguri și expozișii internașionale, cucerind numeroase medalii pentru performanșele lor tehnico-funcționale. Realizările de prestigiu obținute în domeniul tehnicii de calcul au permis specialiștilor noștri să treacă la realizarea în țară a rohojilor industriali — veritabilă inteligenșă artificială, ce vor deveni tot mai prezente în întreprinderile și unitășile productive. Primii rohoji industriali românești au performanșe care îi situează în rîndul celor mai reușite creașii tehnice de acest gen pe plan mondial.

Ne-am oprit în rîndurile de mai sus doar la cîteva domenii ale creașiei tehnico-știinșifice românești. Lista nu ar putea fi epuizată nici în zeci de pagini dedicate prezenșei în lume a gîndirii și capacitașii creașoare a poporului nostru. Căci ar trebui să ne oprim la produsele industriei chimice care se îndreaptă astăzi spre 110 țări ale lumii, la autoturismele prezente în mari raliuri și competișii de viteză, la rușmeni pe care se utilizează în mai mult de 40 de țări, la mașinile-unelte cu program, la materialul feroviar etc. etc. Prezenșa produselor românești în lume este o certitudine, un adevară unanim recunoscut. La ultima ediție a Tîrgului Internașional București reprezentantul unei firme din Elveția făcea remarcă că în aproape toate revistele de specialitate din lume, în aproape toate tîrgurile și saloanele internașionale se scrie despre valorile știinșei românești, se vorbește despre competitivitatea produselor purtînd însemnele „Fabricat în România”, se apreciază nivelul atins de tehnica românească.

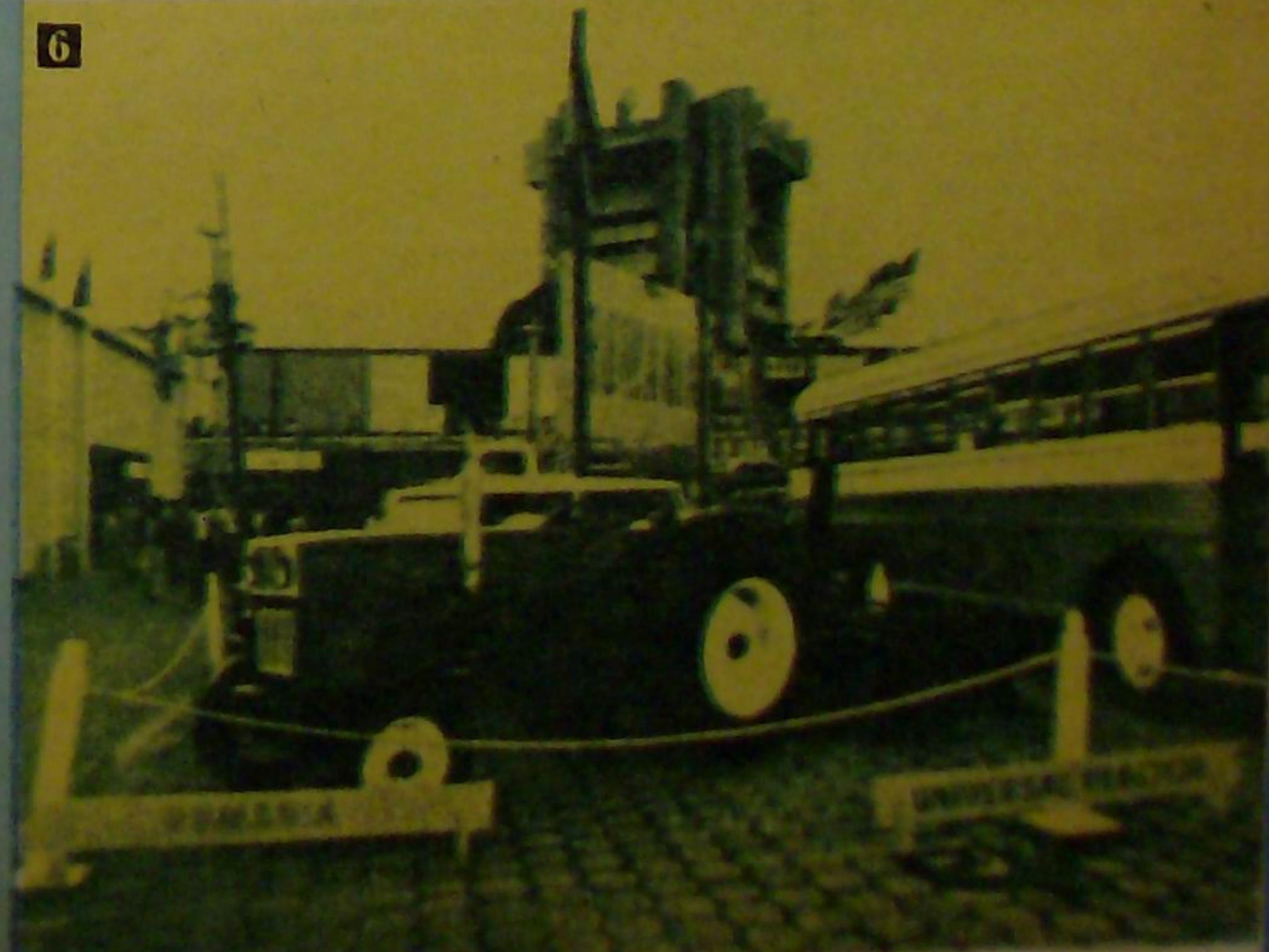
Grupaj realizat de
ing. Ioan Voicu

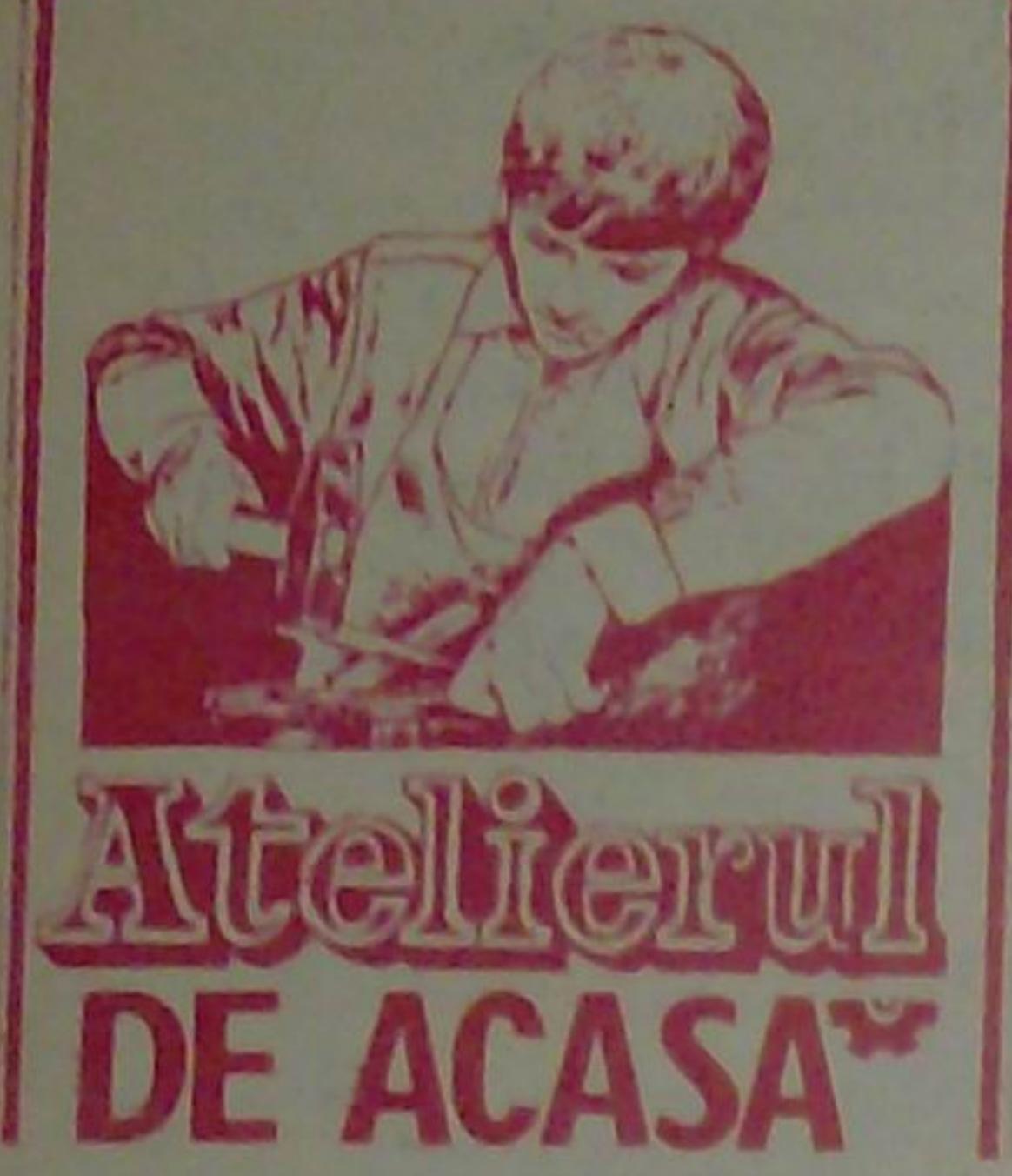
„În anii socialismului, producția industrială a crescut într-un ritm rapid — printre cele mai înalte din lume —, au fost create noi ramuri industriale, a fost făurită o industrie puternică, în plină dezvoltare, și, pe această bază, s-a asigurat progresul agriculturii, transporturilor, al tuturor ramurilor economiei nașionale, înflorirea știinșei și culturii, ridicarea bunăstării materiale și spirituale a poporului”.

NICOLAE CEAUȘESCU

1. Un adevarat „laborator al sănătășii” creat de specialiștii români ce îi ajută pe medici în stabilirea diagnosticului.
2. Casa solară de la ICPE, o realizare de prestigiu a tehnicienilor români.
3. Medalia ce incununează cercetările și realizările în domeniul construirii motorului cu rotor disc (îmaginea din dreapta).
4. Platforma de foraj marin „Orizont” încă un pas spre aducerea la suprașa a bogășilor platformei continentale a Mării Negre.
5. Tehnica românească de calcul se bucură de o binemeritată apreciere pe piața mondială.
6. România este prezentă an de an la tot mai numeroase tîrguri și expozișii internașionale.

Atelierul DE ACASA*

Un suport pentru ghivecele cu flori poate fi construit cu ușurință urmând sfaturile de mai jos. Sunt necesare următoarele materiale: cca 760 mm țeavă de oțel de 15 mm diametru exterior, cu peretele gros de maximum 2 mm, cca 800 mm bară de oțel rotund cu diametrul de 10 mm, cca 300 mm oțel lat (plat-bandă) 30 x 3 mm, aproximativ 0,4 m² placă fibrolemnă sau placaj, patru șuruburi pentru lemn cu cap îngropat, două piulițe M 10 și vopsele Duco sau ulei în culoarea dorită.

În figură se dău toate cotele necesare execuției reperelor componente, a căror prelucrare nu pune nici o problemă.

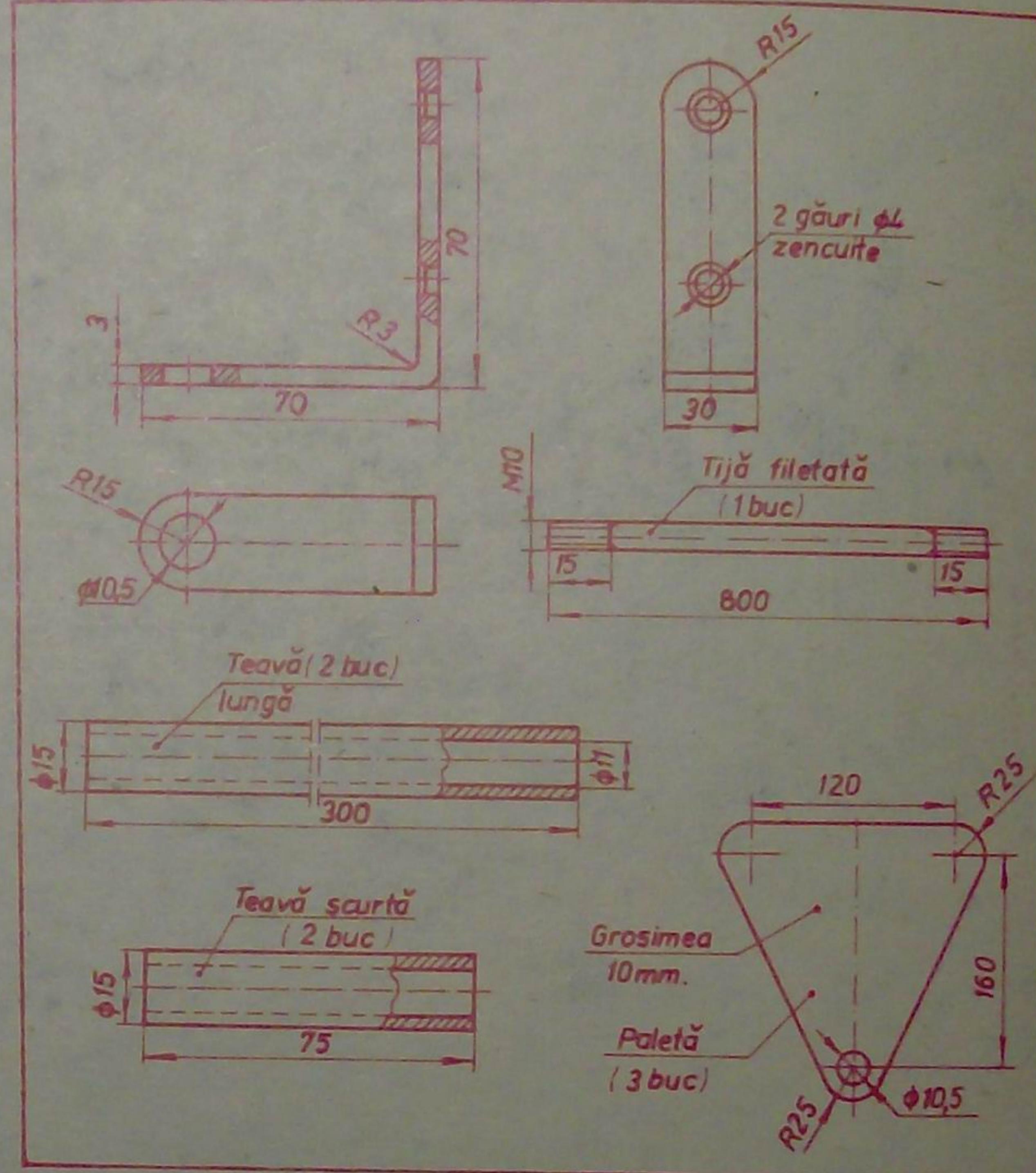
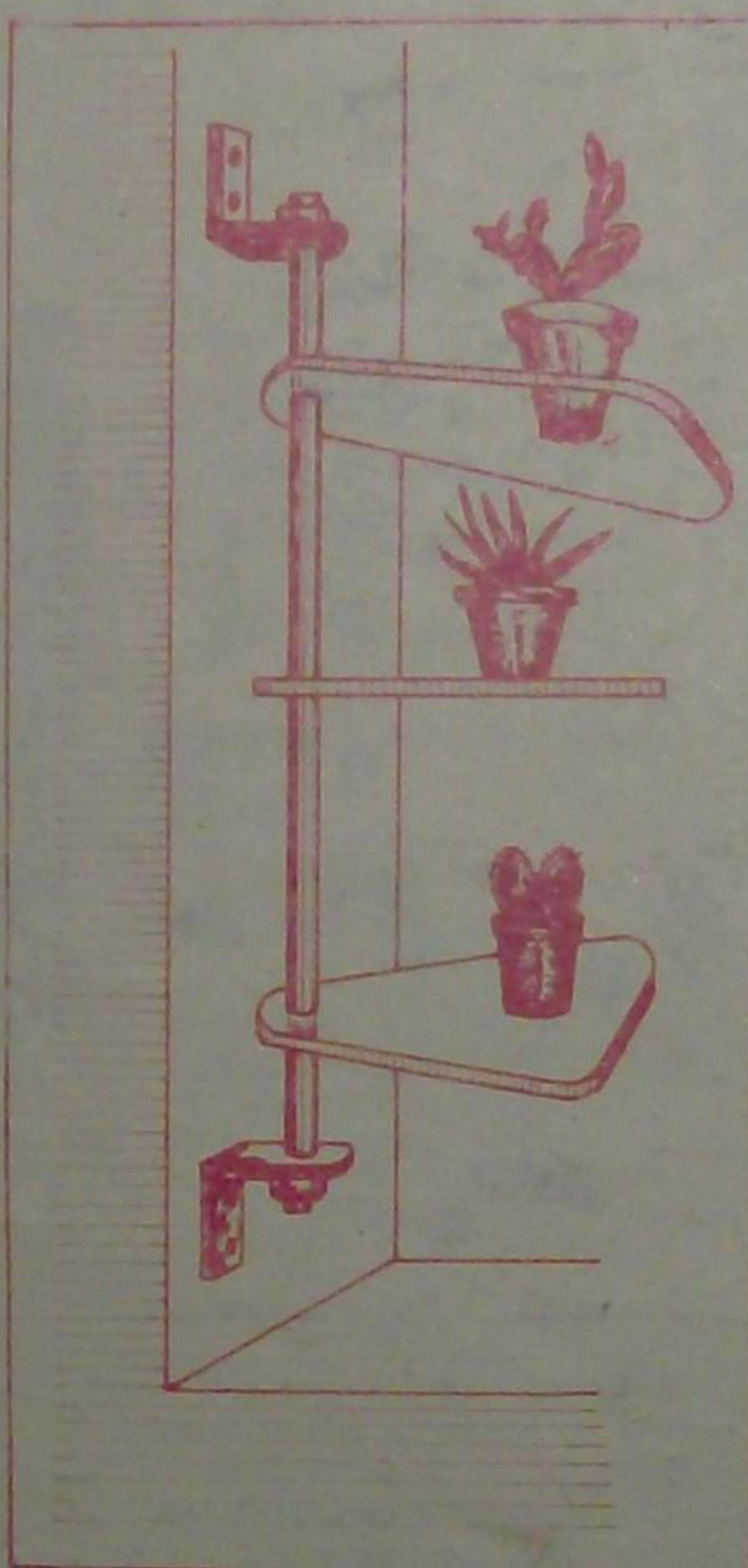
lăta acum cîteva stări privind execuția. Bară de oțel lungă de 800 mm se va fileta la capete pe o porțiune de 15 mm, cu filet M 10. Din bucata de oțel lat se vor face două colțare care se vor îndoi și găuri așa cum se arată în figură. Țeava (de oțel, aluminiu sau masă plastică) se va tăia în patru, obținindu-se 2 bucati lungi de 300 mm și 2 de 75 mm. Paletele sau suportii pe care stau ghivecele se vor tăia cu tratorajul și se vor ajusta cu pila și șlefui cu glaspapir.

SUPORT PENTRU GHIVECELE CU FLORI

Montarea pieselor ce formează suportul se face astfel: se fixează colțarele pe pervazul ferestrei cu cîte două șuruburi. Se introduc bara rotundă, bucățile de țeavă și paletă, apoi bara se introduce în colțare, fixind-o bine cu cîte o piuliță.

Dacă dorîți să obțineți maximum de eleganță pentru construcția dumneavoastră, vă recomandăm să înlocu-

cuiți paletele din placi fibrolemnă sau placaj, prin palete de sticla organică (plexiglas) groase de minimum 8 mm.

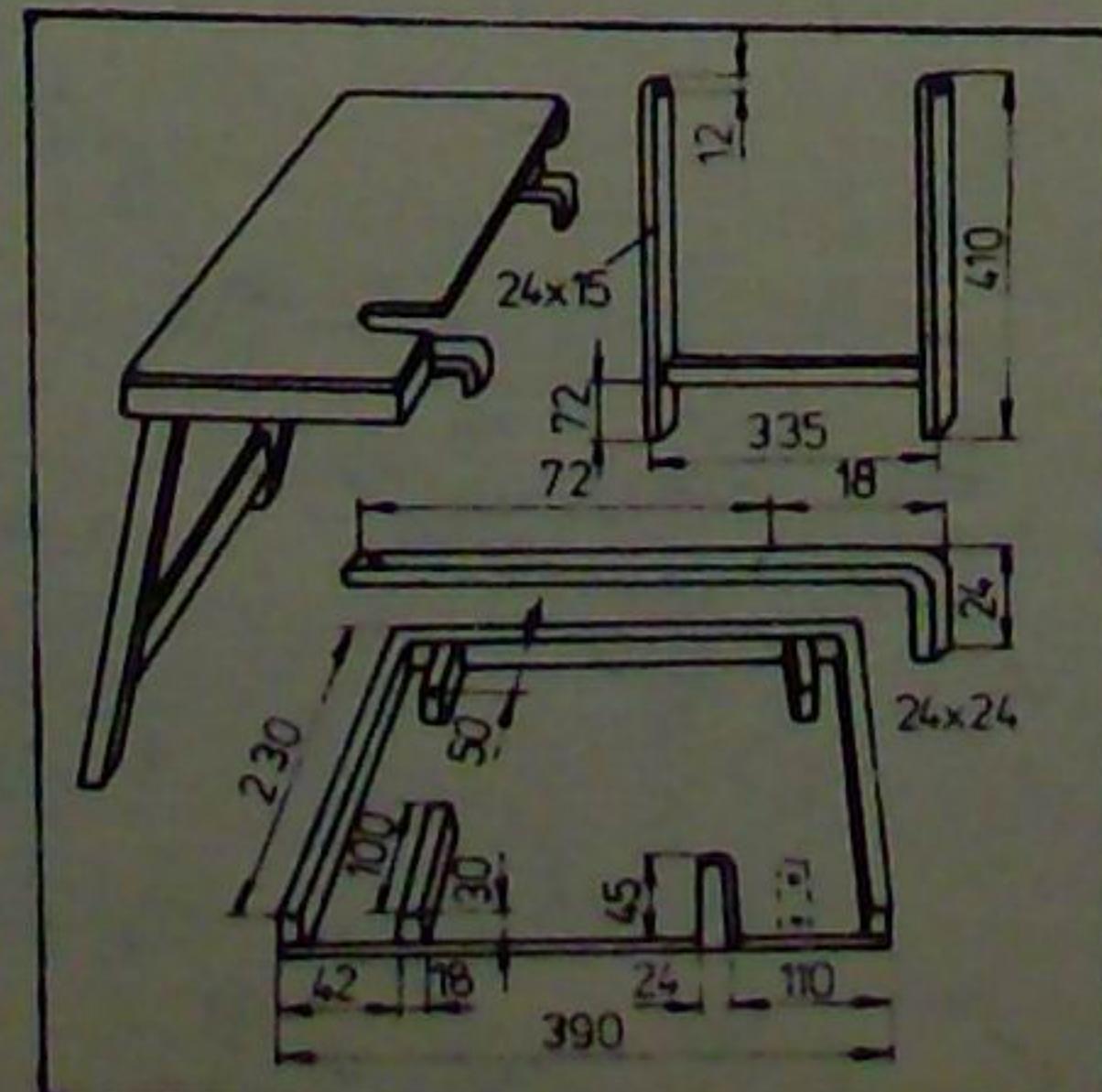
MASĂ-ANEXĂ

Vă propunem să construîti o masă mică cu numai două picioare, care poate fi lesne anexată oricărui model de scaun sau șezlong pliant (de tip turistic). Ea este de un real folos pentru păstrat la îndemînă cărti de citit, reviste sau ziare, ochelari, pahare, un joc de șah etc.

O lucrați din rigle (șipci) de lemn (picioarele) și placaj gros de 5 mm (față) sau pal gros de 10 mm. Tot

materialul lemnos îl tăiați și fasonați după dimensiunile și profilurile din desenul cu detalii. Îmbinările (montarea) părților componente le faceți prin lipire cu aracetin sau prenandez și consolidare cu șuruburi pentru lemn. Cele două piese de legătură (în formă de L) cu scaunul, le realizați din tablă de aluminiu grosă de 0,5 mm.

Vopsiți masa, cu vopsea de ulei, într-o culoare assortată la cea a pînzei scaunului.

La cererea cititorilor

ADEZIVI cu dextrină

Prin aceasta soluție se dizolvă cîte 1 g iod elementar. Eventual, se dizolvă direct iod în alcool etilic. Dacă pe probă se pun cîteva picături dintr-una din aceste soluții, în prezența amidonului apare o colorație albastră, semnalizînd că hidroliza a fost incompletă. Reacția amidonului cu iodul este deosebit de sensibilă (se pot astfel deosebi cantități de 1 mg amidon disperse în 20 g substanță, deci o diluție de 1:20000!).

1. Adeziv cu dextrină (I). În 100 părți apă se dizolvă 10 părți azotat de calciu, apoi, sub agitare, 100 părți dextrina și 3 părți fenol, cu rol de conservant, după care se omogenizează.

2. Adeziv cu dextrină (II). În 420 părți apă caldă se dizolvă 6 părți borax, apoi 48 părți dextrină și 5 părți glucoză. Vasul se încălzește, agitând între timp lichidul cu o baghetă și avînd grijă ca el să nu ajungă la fierbere. Încălzirea se continuă pînă la obținerea unei paste omogene. Se completează apa evaporată, se răcește și se filtrează.

3. Adeziv pentru hirtie. Peste 60 părți dextrină se toarnă, sub agitare 20 părți apă (încălzită la 50° C). Amestecarea se continuă pînă la dizolvarea dextrinei. În continuare, soluției i se adaugă 0,25 părți bisulfat de sodiu, dizolvat în 2 părți apă distilată, apoi 5 părți borax și 2 părți soda caustică, dizolvate în 15 părți apă distilată. Amestecul se ține pe baia de apă la 40–50° C, pînă la omogenizare completă.

De asemenea, țeava de oțel poate fi înlocuită printr-o țeavă de aluminiu sau chiar din masă plastică de aceeași dimensiune. În cazul că se folosește țeavă de aluminiu, pentru obținerea unui efect estetic deosebit, o vom trata cu o soluție concentrată și căldûță de sodă caustică sau potasă caustică.

În varianta inițială, adică cea mai ieftină, paletele și suportul metalic vor fi vopsite în culori vesele, pastel, utilizîndu-se pentru fiecare paleta altă culoare. Vopseirea se va executa cel mai bine cu ajutorul unei pompe de flit, în rezervorul căreia se va introduce vopsea diluată.

IMPRIMAREA ȚESĂTURILOR

Modelul

Oricât de simplu ar părea, modelul trebuie desenat pe un carton subțire, care, apoi, decupat va constitui sablonul de aplicare. Modelele mai complicate se vor copia după desen prin transparență materialului. În cazul țesăturilor netransparente contururile modelului se înnegresc pe partea doreală încât să se poată copia pe material. Cei avansați pot desena direct pe material (fig. 7).

După desenarea în creion a modelului pe material se stabilesc culorile. Porțiunile care urmează să rămână necolorate se vor impregna cu ceară (fig. 8a). Pentru aceasta se întinde bine materialul (pe o ramă sau cu piuneze pe o placă de lemn). Ceară încălzită, pînă ce devine lichidă, se întinde cu grijă și repede cu ajutorul pensulei (fig. 9). Se va observa că trăsind linii cu ceară, aceasta se întărăște rapid, ceea ce impune înmormântarea reperată a pensulei în vasul cu ceară lichidă.

Este suficient de răspindit termenul „batic”. Împrumutat din limba franceză el definește o țesătură imprimată în culori, de regulă o basma colorată, care se poartă pe cap sau la gît. Cuvîntul batic înseamnă, de fapt, „desen din puncte”, indicind o tehnică specială de pictare, în general, a țesăturilor, a hîrtiei, a pielii etc. cu ajutorul unor băi colorate succeseive.

Tehnica imprimării baticului

Stăpînind tehnica imbinării culorilor, folosind materiale la îndemina oricui, se pot realiza modele originale, unică, de imprimeuri pentru fețe de perne (fig. 1) sau de masă (fig. 2), rochii, fuste, abajuri (fig. 3) și, bineînțeles, baticuri.

Pentru incepători recomandăm să folosească modele simple (geometrice, florale) (fig. 4, 5, 6), aplicate pe țesături ieftine, trecute prin cel mult trei băi succesiive de coloranți.

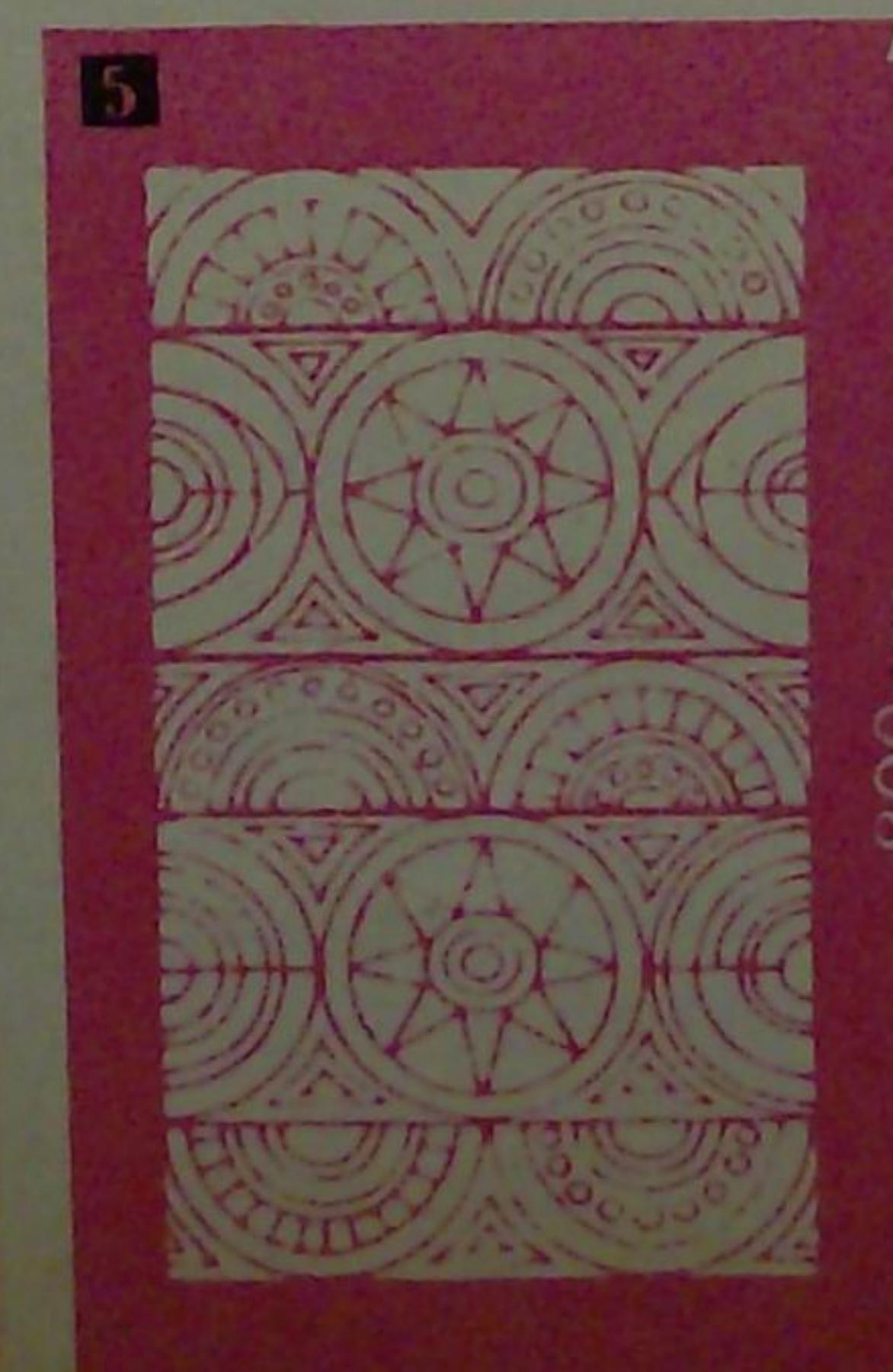
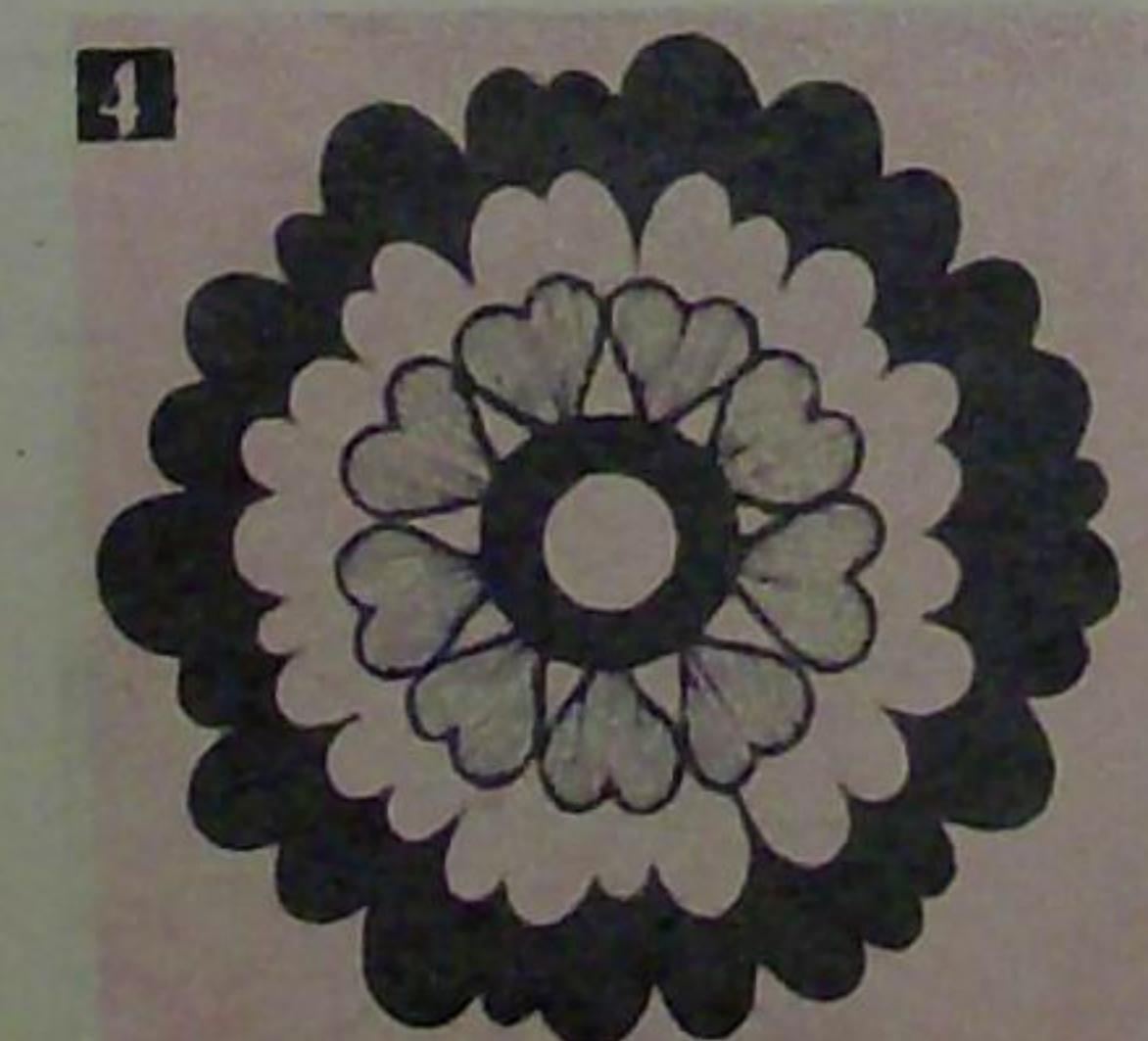
Materiale necesare: Țesătura care urmează să fie imprimată (ceară de albine + parafină — în părți egale), pensule de diverse grosimi, coloranți (GALLUS pentru vopsit țesături și confeții din mătase, bumbac, lină), vase pentru băile de coloranți, un vas pentru baia de spălat, o perie de mână menaj.

Țesătura

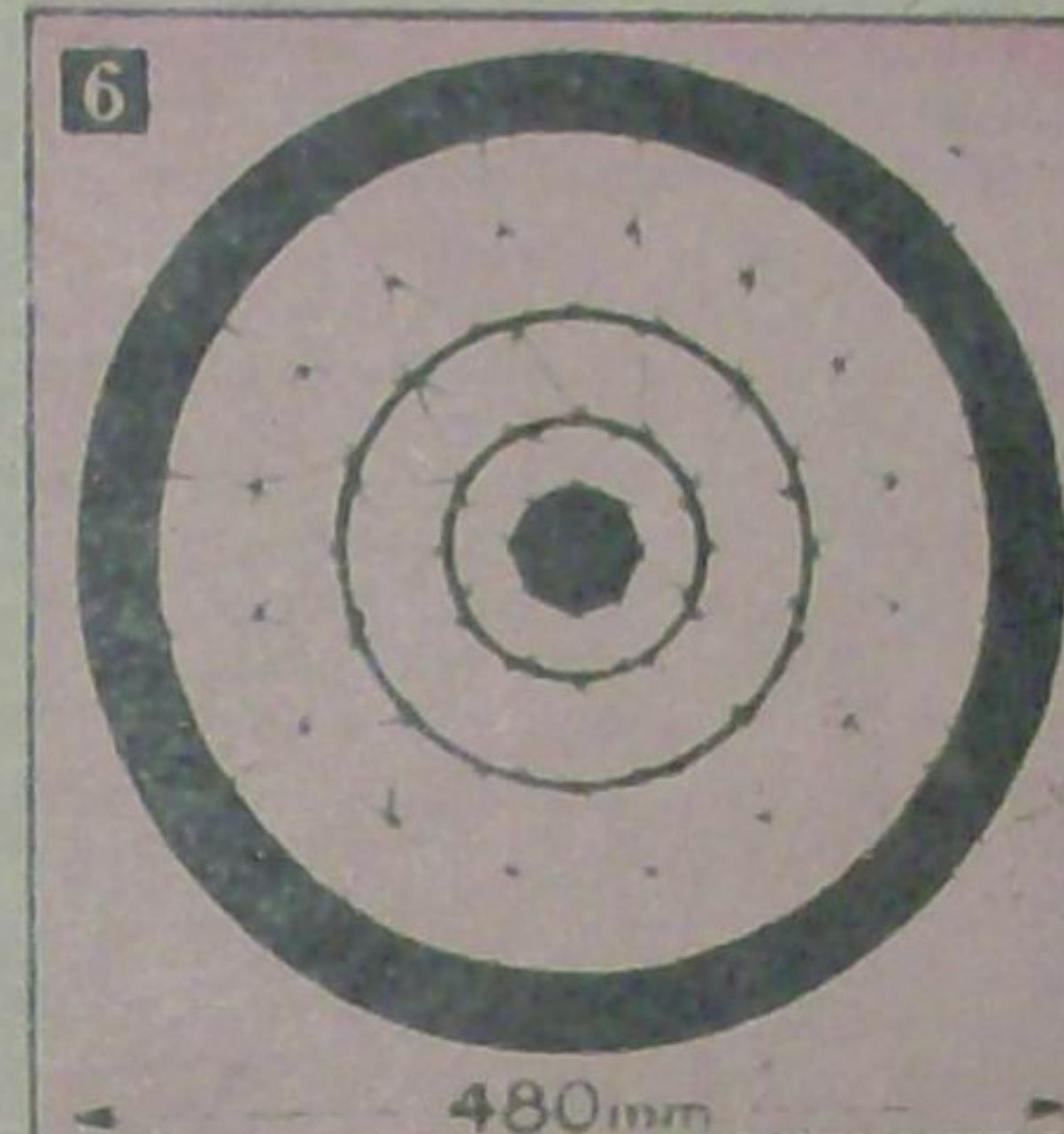
Cu cit țesătura este mai fină, calitatea imprimării va fi mai bună; ea se va alege în funcție de scopul utilizării: pentru un fular se recomandă batist (țesătură din fire foarte subțiri de bumbac sau de lin), pentru o carpetă de perete sau față de masă pinză de lin (olandă) sau poplin. Se preferă materialele albe sau deschise la culoare. În prealabil, țesăturile se opăresc pentru a se evita pericolul de a „întra la apă” (în special țesăturile din bumbac suță la sută).

Ceară

Se prepară un amestec compus din ceară de albine și parafina în părți egale.

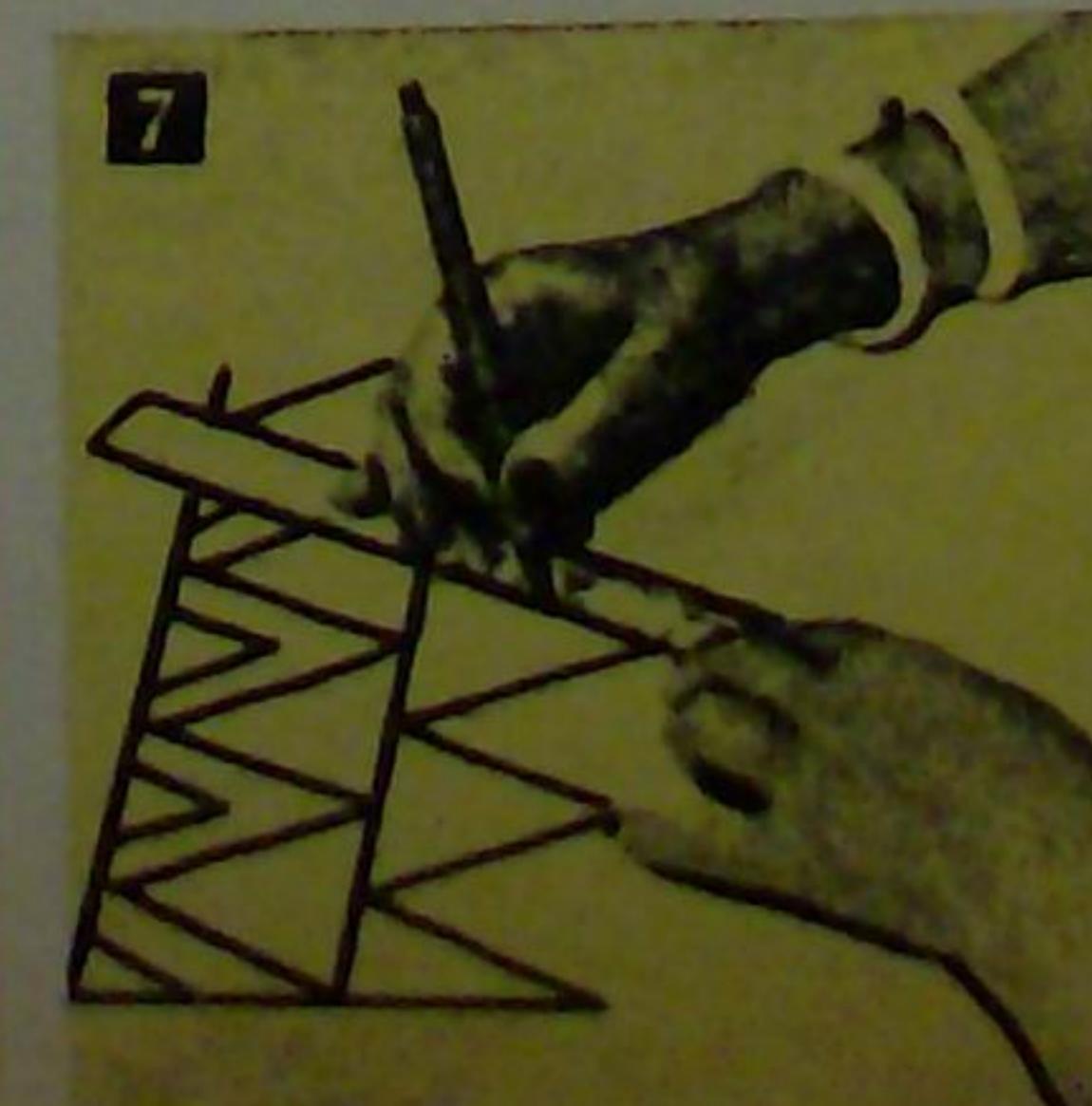

chidă. Se obțin astfel — la suprapunerea tușelor — puncte caracteristice tehnicii imprimării baticurilor. Operația este co-

rectă cînd, întorcind materialul, se observă că ceară l-a pătruns. În caz contrar se corectează eventualele lipsuri pe această parte.

Colorarea se va face respectînd indicațiile de pe plicul cu colorant. De reînțuit că: operația de vopsire se începe cu culoarea cea mai deschisă (galben) și se termină cu cea mai închisă. Materialul impregnat cu ceară se moale mai întîi în apă rece, apoi se introduce în colorant (fig. 10) a cărui temperatură nu va depăși 40°C (pentru a nu se îndepărta ceară) și, după 5 minute, se trece la călătit în apă rece. Apoi materialul se usucă, ferit de căldura directă a focului. După prima baie s-a obținut colorarea materialului în galben (fig. 8b) în afara suprafețelor ceruite, care au fost impregnate spre a-și păstra culoarea inițială.

Pentru introducerea în cea de a două baie de culoare se va aplica ceară pe suprafețe care dorim să-și păstreze culoarea obținută în prima baie de vopsire (galbenă).

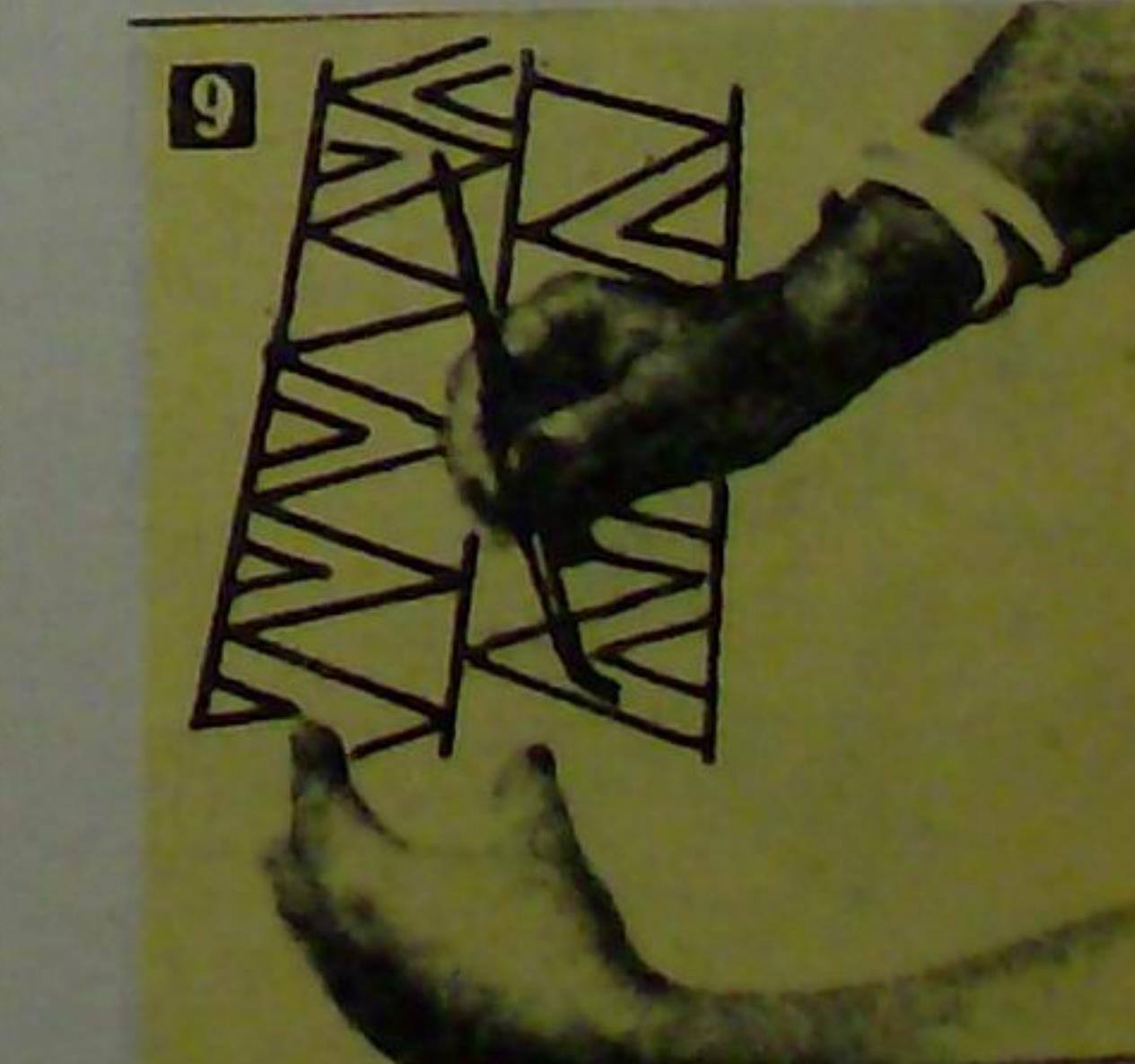
La a două baie, folosind roșu deschis, materialul se va colora portocaliu (fig. 8c) ca rezultat al combinării culorilor galben și roșu. După 5 minute materialul se clătesc și se usucă urmînd a fi pregătit în același fel pentru următoarele băi de culoare.

Înaintea ultimei băi de culoare (cea mai închisă) mototolim materialul, care devine rigid din cauza cerii, incît să apară fisuri neregulate.

Îndepărtarea cerii se face după ultima uscare. Materialul se aşază între două hîrtii de suagivă care se schimbă de cîte ori este nevoie și se calcă cu fierul de călcat bine încins. Ultimile resturi, care nu se pot scoate pe această cale, se sterg cu un tampon imbibat în neofalină (ferit de foc și cu ferestre deschise) după care materialul se întinde în aer liber.

O variantă în tehnica vopsirii o constituie legarea materialului (în cazul fustelor, rochilor, bluzelor) cu ată albă. În aceste locuri nu va pătrunde culoarea. Si această tehnică permite mai multe băi de culoare. După fiecare baie de culoare se leagă din nou materialul care — înainte de vopsire — a fost bine spălat. În baie de vopsea se lasă 20 minute, apoi se desfac legăturile și se spălă (se poate și în mașina de spălat rufe la 40°C), se usuca și se calcă.

Pagină realizată de
E. Brudi

NAVĂ AMFIBIE

*pela joc la
măiestrie*

Pentru construirea modelului sunt necesare următoarele materiale: placaj de 6 mm pentru coaste; placaj de 3 mm pentru îmbrăcat coastele (coca navei); placaj de 2 și 1 mm pentru suprastructură; un motoras și angrenajele necesare, roți dințate, sau curelușe pentru a reduce turata la 100 ture pe minut; clei ago special pentru navomodel; 4 roți strun-

jite după forma dorită pentru a monta pe ele cureaua cu palete; un acumulator mic sau baterii; vinilin pentru tapitaj canapelele; vopsele de diferite culori.

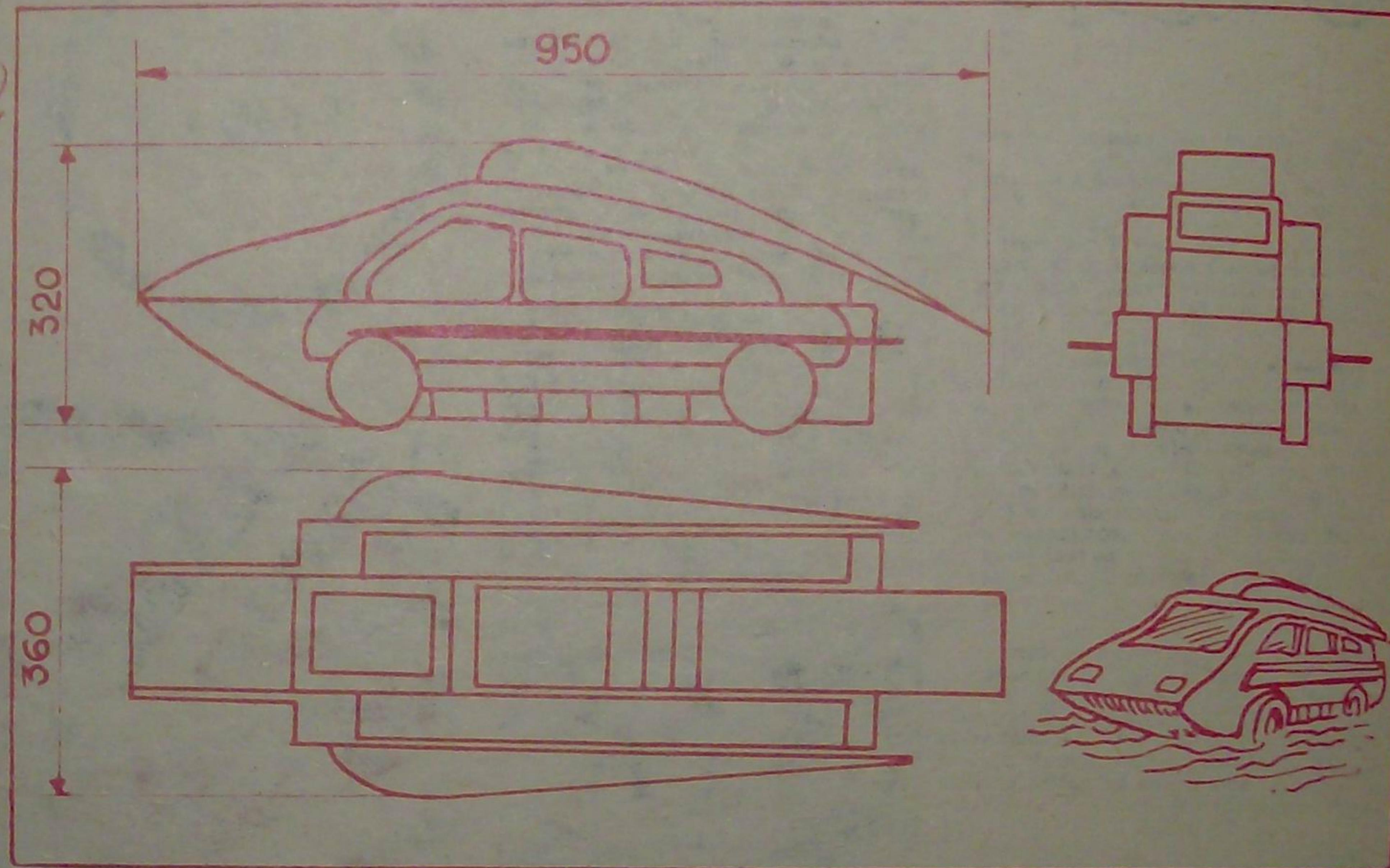
Nava are corpul de tip ponton, prevăzut cu patru roți dispuse două în față și două în spate, așezate pe peretei laterali. Roțile sunt prevăzute spre exterior cu butuci (șaipe) pe care se pune o cureau de transmisie. Pe această cureau se montează per-

pendicular, la distanțe egale niște pale, formind astfel un fel de senilă mai mică decât diametrul roților, așa încât, cind vehiculul circulă pe șosea, palele nu ating pămîntul și vehiculul merge pe roți. Cind vehiculul intră în apă roțile continuă să se învîrtească și astfel paletele devin un fel de lopeți care fac posibilă înaintarea vehiculului pe apă.

În vehicul nu va intra apă deoarece, după cum am menționat, este

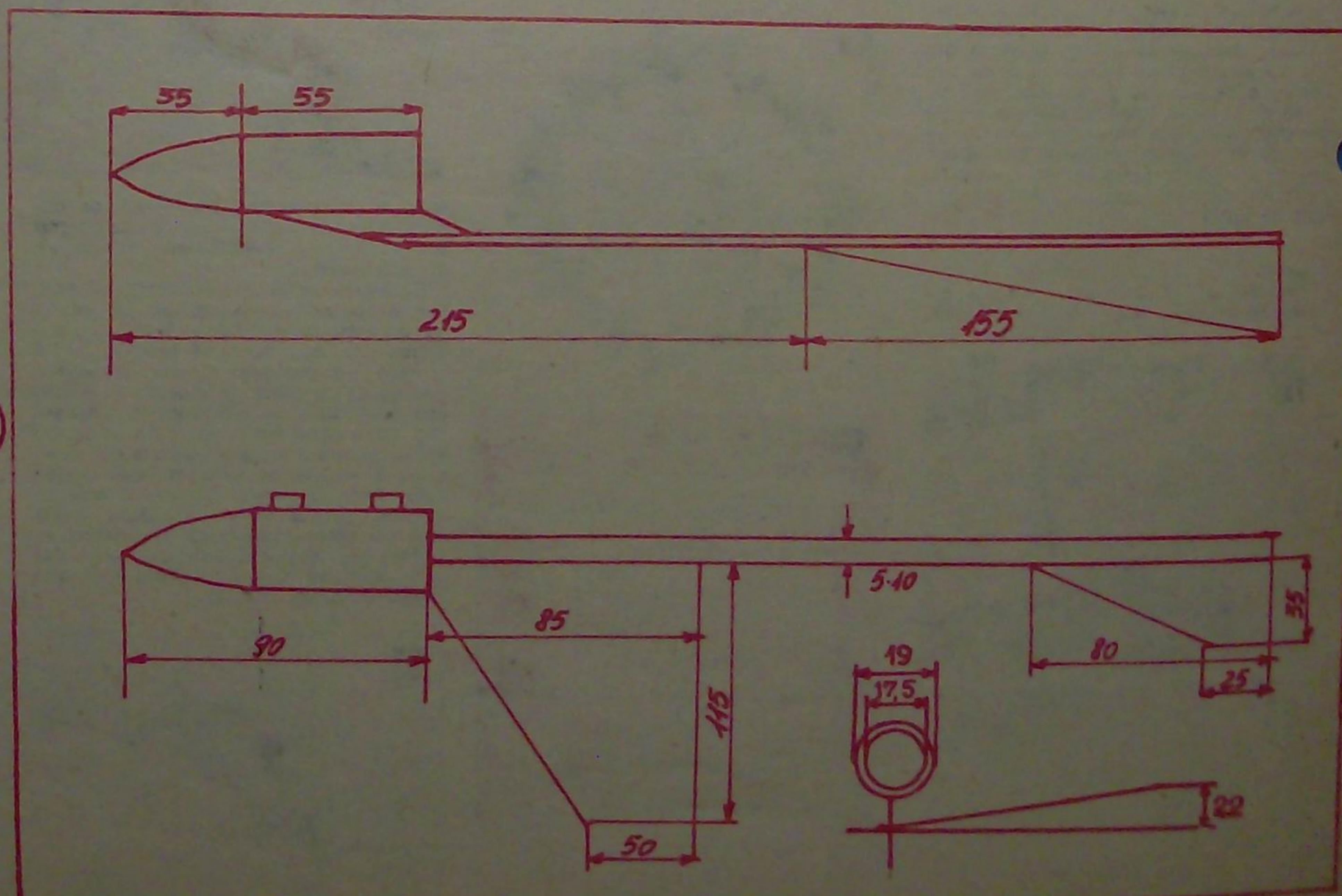
un corp de navă maritimă. În interiorul corpului este montat motorul cu angrenajele necesare pentru acționarea vehiculului. Corpul superior (suprastructura) se poate construi în funcție de întrebuintarea pe care vrem să o dăm vehiculului.

Nava amfibie a fost realizată de Ovidiu Berihoi, Dumitru Hrebenciuc, Gabriel Sîrbu, sub îndrumarea prof. Mihai Stratulat, la Casa pionierilor și soimilor patriei din Iași.

Pentru realizarea lucrării se folosesc următoarele materiale: baghetă din brad de 5×10 , placă de lemn balsa de 3 mm grosime (pentru aripă), placă balsa de 1,5 mm grosime (pentru ampenaje).

Modelul se realizează conform schemei din materialele indicate. Caseta port-motor se realizează din carton, iar conul (botul) din lemn de balsa sau plută. Pentru protejarea aripii în timpul funcționării motorului aceasta se acoperă cu o foilă din staniol.

OLIMPIADA

ETAPA A III-A

**CLASA
A VI-a**

Fie triunghiul ABC cu $\angle B = 45^\circ$, AD bisectoarea unghiului A al triunghiului (D $\in$ BC) și DE bisectoarea unghiului ADC (E $\in$ AC). Să se arate că, dacă $DE \perp AC$, atunci BC este dublul înălțimii coborâte din vîrful A în triunghiul ABC.

(30 puncte)

**CLASA
A VII-a**

Să se demonstreze că oricare ar fi numerele reale x, y are loc următoarea inegalitate:

$$x^2 + y^2 + 1 \geq x + y + xy$$

Cind are loc egalitatea?

(20 puncte)

**CLASA
A VIII-a**

Determinați toate numerele prime p de forma $p = 4x^4 + 1$ ($x \in \mathbb{N}$)

(30 puncte)

MATEMATICĂ DISTRACTIVĂ

1. Ce număr este acela care poate fi citit și drept și răsturnat, știind că diferența între numărul citit pe față și răsturnat este 21?

2. Ce număr înmulțit cu 6 se împarte la 7 de 5 ori și dă rest 1?

3. Dacă unui număr îi adăugăm 1, iar altuia îi scădem 1, obținem două numere egale. Dacă primului număr îi scădem 1, iar celui de-al doilea îi adăugăm 1, unul din numere este dublul celuilalt. Care sunt numerele?

4. 7 pescari sint prieteni. Totuși, ei se întâlnesc destul de rar, deoarece unul vine zilnic, al doilea la fiecare două zile, al treilea — la trei zile, și aşa mai departe. Puteți să spuneți la cîte zile se întâlnesc cu toții?

5. Scrim numerele 12345678 și obținem 9999. Cum e posibil?

6. 6 și cu 6 și cu 6 = 30; 5 și cu 5 și cu 5 = 30; 3 și cu 3 și cu 3 = 30. Este absurd, nu? Dar se poate totuși ca, folosind alte semne, din 3 de 6, 3 de 5 și 3 de 3 să avem, de fiecare dată, rezultatul 30. Cum?

7. Se înmulțește un număr compus din două cifre cu unul dintr-o singură cifră. Se adună între ele cifrele produsului pînă la o cifră egală cu înmulțitorul. Această cifră se înmulțește din nou cu ea însăși și acestui produs dacă îi se adună cifrele, rezultatul este din nou cifra înmulțitorului. Care este cifra?

8. Se cere ca 6 de 1 să fie astfel utilizata încît să dea 12.

RĂSPUNSURI

- Numărul este 68; răsturnat 89, deci $89 - 68 = 21$
- Cifra este 6
 $6 \times 6 = 36 : 7 = 5$ și rest 1
- Numerele sint 5 și 7
 $5 + 1 = 6$
 $7 - 1 = 6$
- $5 - 1 = 4$
 $7 + 1 = 8$
- Se întâlnesc după 420 de zile
- Se adună

$$\begin{array}{r} 1\ 2\ 3\ 4 \\ 8\ 7\ 6\ 5 \\ \hline 9\ 9\ 9\ 9 \end{array}$$

$$\begin{aligned} 6. & (6 \times 6) - 6 = 30 \\ & (5 \times 5) + 5 = 30 \\ & 3^3 + 3 = 30 \\ 7. & 13 \times 9 = 117 \\ & 1 + 1 + 7 = 9 \\ & 9 \times 9 = 81 \\ & 8 + 1 = 9 \\ & 8 \cdot 11 + 11/11 = 12 \end{aligned}$$

RALIUL IDEILOR

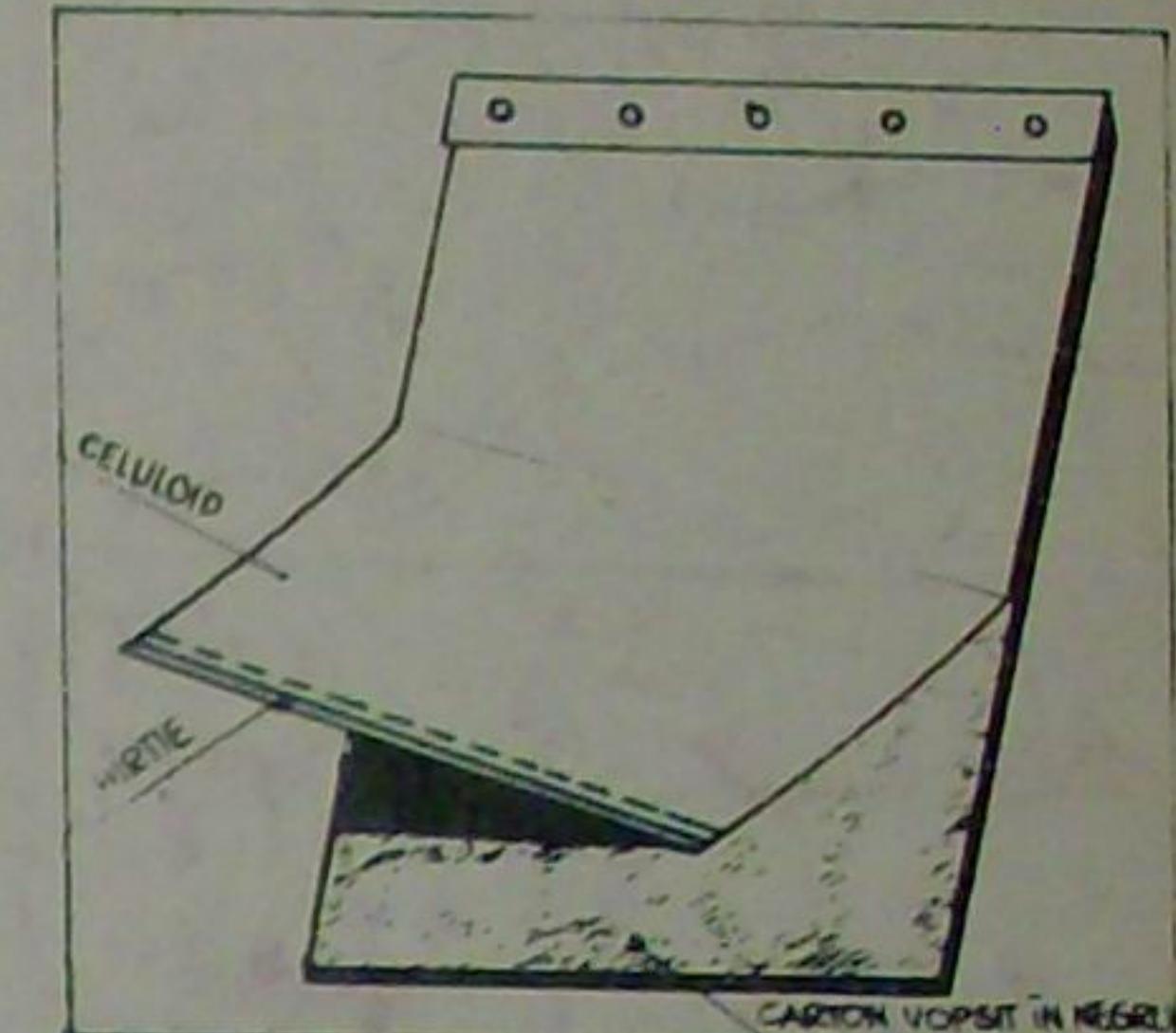

UN BLOCNOTES ORIGINAL

lăta un blocnotes care nu se termină niciodată!

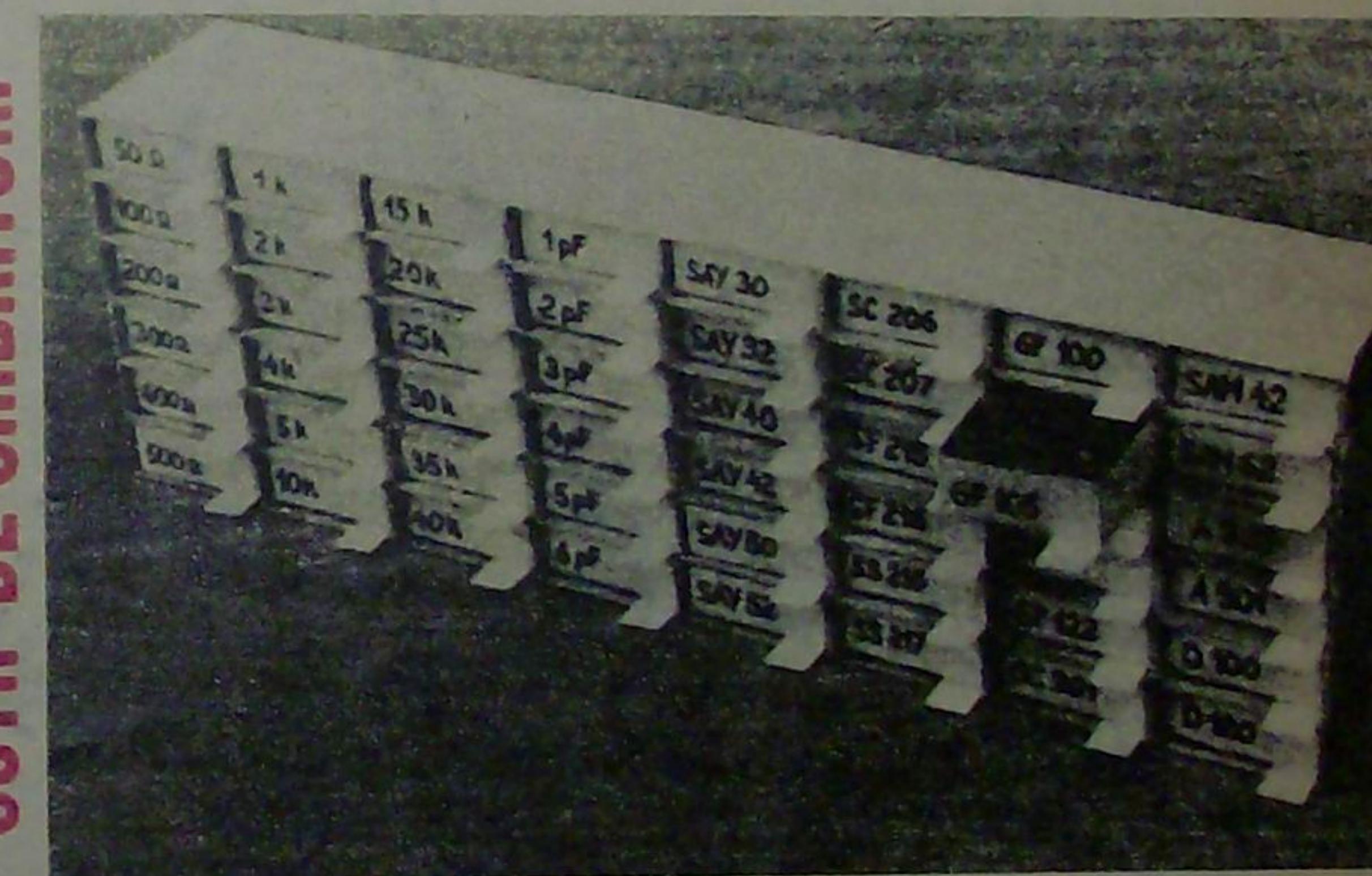
După ce nota respectiva nu va mai este necesară, o ștergeți pur și simplu ridicând foaia în sus. Scrisul dispără. Puneți foaia la loc și va putea face orice altă însemnată.

Procurați mai întâi o bucată de tablă de metal netedă, vopsiți-o în negru mat și, după ce vopseaua să sească bine, dați-i un strat subțire de ceară de parchet. Acum, peste această suprafață puneți o coală de hîrtie subțire și rezistentă și apoi, peste aceasta, o coală de celuloid subțire. Fixați toate aceste piese la un capăt cu cîteva nituri mîci, și coaseți sau fixați într-altfel hîrtia de celuloid la celălalt capăt. Deci, la un capăt totul este solid, pe cind la capătul celălalt hîrtia și celuloidul se pot ridica de pe placă metalică.

Pentru a scrie pe blocnotesul arătat, vă veți folosi de un bătisor cu vîrful tare. În afara efectului de surpriză pe care-l vom produce cu această construcție asupra prietenilor noștri, „carnețelul veșnic” este și de un real folos practic.

În ce privește dimensiunile, nu se da nici un detaliu, întrucât se pot face blocnotesuri de orice format, după necesități.

SERTĂRASE DIN... CUTII DE CHIBRITURI

lăta o metodă simplă pentru păstrarea pieselor electronice (rezistențe, tranzistoare etc.). Realizarea micului „dulăpior” din cutii de chibrituri se face destul de simplu. Se lipesc — în funcție de nevoie — cutiile de chibrituri una lîngă alta atât pe verticală cât și pe orizontală. Autorul ingenioasei propunerii recomandă ca numărul cutiilor să nu depășească 10 bucăți în lungime și 7—8 în înălțime. Pe cutii se notează tipul pieselor. În vederea manevrării ușoare a „sertărașelor”, se fixează în partea de jos a cutiei, prin lipire, o fișă de carton (ca în figură). În cazul folosinii unui număr mai mare de cutii (de exemplu 20 x 20) se construiește un cadru din placaj pentru a oferi stabilitatea necesară.

IZOLAREA TERMICĂ A SUPORTULUI DE TERMOMETRU

Suportul termometrului fixat direct pe perete nu indică cu exactitate temperatura. Se pot înregistra diferențe de cîteva grade datorate temperaturii peretelui. Pentru evitarea acestui inconvenient se poate recurge la lipirea pe partea din spate a termometrului a unei hucăti de burete ca strat izolator.

**OLIMPIADA
DE MATEMATICĂ
Talon de participare
ETAPA III**

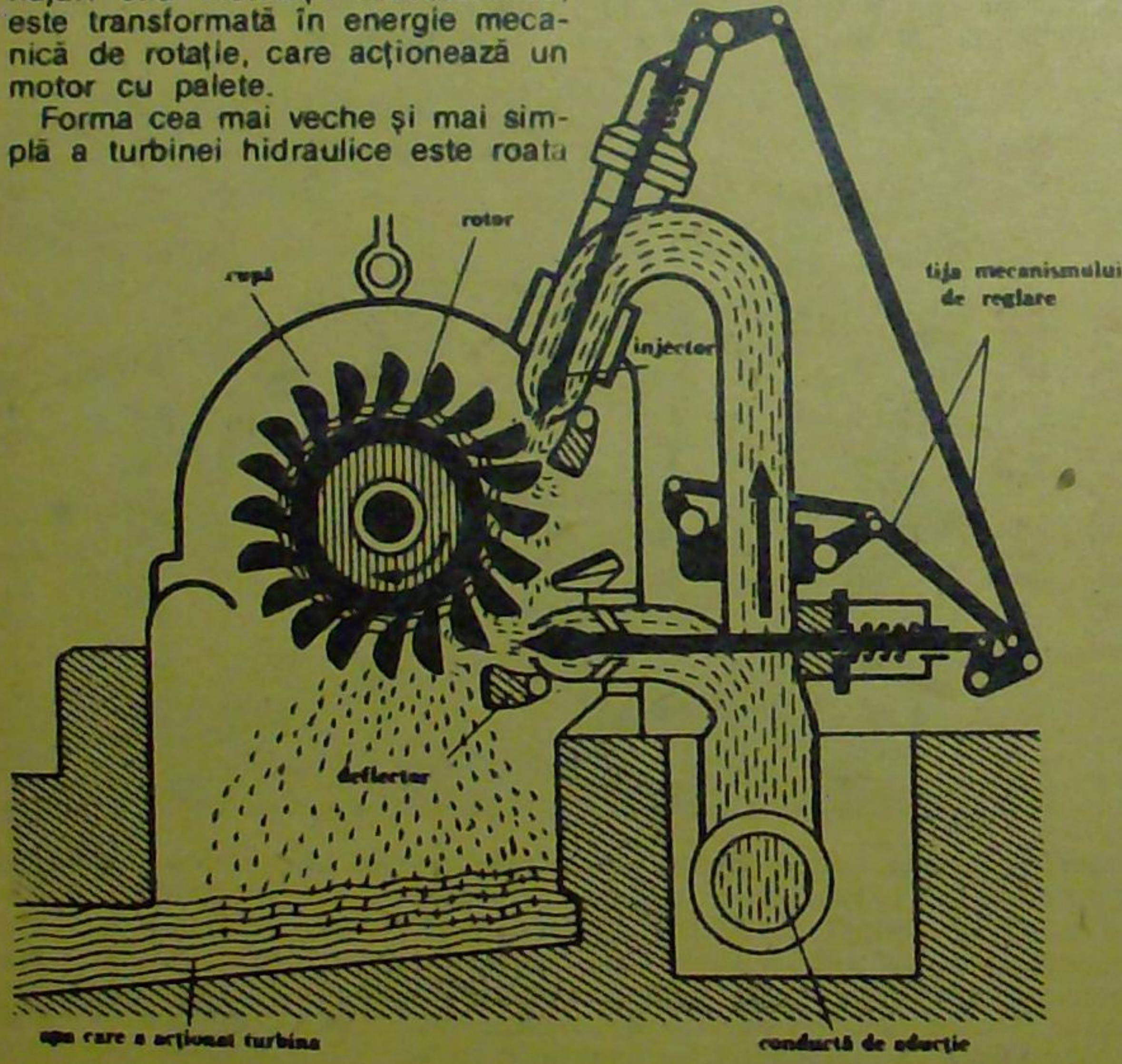

Dialog cu CITITORII

Mihai Argintaru — Topoloveni, jud. Argeș. Doreș să afli cîteva date despre construcția și funcționarea turbinei Pelton.

În turbinele hidraulice, energia apelor curgătoare, captată prin amenajări sau instalații hidrotehnice, este transformată în energie mecanică de rotație, care acționează un motor cu palete.

Forma cea mai veche și mai simplă a turbinei hidraulice este roata

TURBINE HIDRAULICE

de moară (roata hidraulică), care folosește energia unui curs de apă. Apa loveste paletele unei roți mari de lemn, care, în cele mai multe cazuri, antrenează moara de apă. După modul de admisie a apei, roțile hidraulice pot fi: cu admisie superioară (apa curge pe paletele de sus ale roții) și cu admisie inferioară (apa loveste paletele de jos ale roții). Tehnica revine în formă roții de moară prin turbina Pelton, care este o turbină cu egală presiune (se transformă întreaga energie cinetică a apei). Aceasta este constituită dintr-un rotor, pe periferia căruia sunt montate palete de forma unor cupe. Apa, admisă și dirijată spre rotor cu ajutorul unui injector, loveste, cupele acestuia, imprimindu-i o mișcare de rotație. Viteza rotației este determinată de debitul și de viteza apei, turbina funcționând în condiții optime cînd viteza de rotație a rotorului este egală cu jumătatea vitezei de cădere a jetului de apă. Injectorul este prevăzut cu un ac, care permite reglarea debitului de apă, și cu un deflector, care acționează în vederea evitării loviturilor de berbec ale apei în conductă la descărcarea bruscă a turbinei. În asemenea situații, deflectorul de-

viază curentul de apă de la cupele rotorului pînă cînd acul a micșorat secțiunea de trecere a apei în mod corespunzător.

Turbină Pelton se folosește atunci cînd se dispune de căderi mari și debite specifice mici de apă. În aceste cazuri, apa se captează la înălțime într-un lac sau un rezervor de acumulare și este condusă la turbina montată la un nivel mai coborât prin conducte sau galerii.

EXISTĂ CEASURI VORBITOARE?

Vasile Nicolau — Sibiu. Unul din colegi spunea că a auzit vorbindu-se despre ceasuri care au voce. Este adevărat, există oare așa ceva?

În urmă cu aproape un an, revista „Science Digest” anunță că în Statele Unite a început să fie comercializat un ceas care „spune” cît este ora. „Nu este vorba de înregistrări pe bandă” — afirmă un reprezentat al firmei „Personal Electronics Inc.” producătoarea noului ceas denumit „Omni Voice Masters”. În interiorul ceasului se află un sintetizator electronic al vocii umane. Atunci cînd posesorul ceasului apasă pe un buton, dispozitivul „asamblează” sunetele din care sunt formate cuvintele cu care se anunță ora exactă. Ceasul are și sonerie. De fapt, este vorba de mult mai mult decit o sonerie. Cînd sosește ora la care a fost programat, el emite un sunet intermitent, anunță ora și cîntă un menetimp de 20 secunde. Dacă în interval de cinci minute nu se acționează butonul de repunere la zero a dispozitivului de alarmă, acesta sună din nou, rostescă cuvintele: „Atenție, vă rog”, repetă ora exactă și menetul, apoi îndeamnă verbal pe leneșul posesor să se grăbească.

să fie mai mare ca 80. Circuitul integrat este tip I.P.R.S.

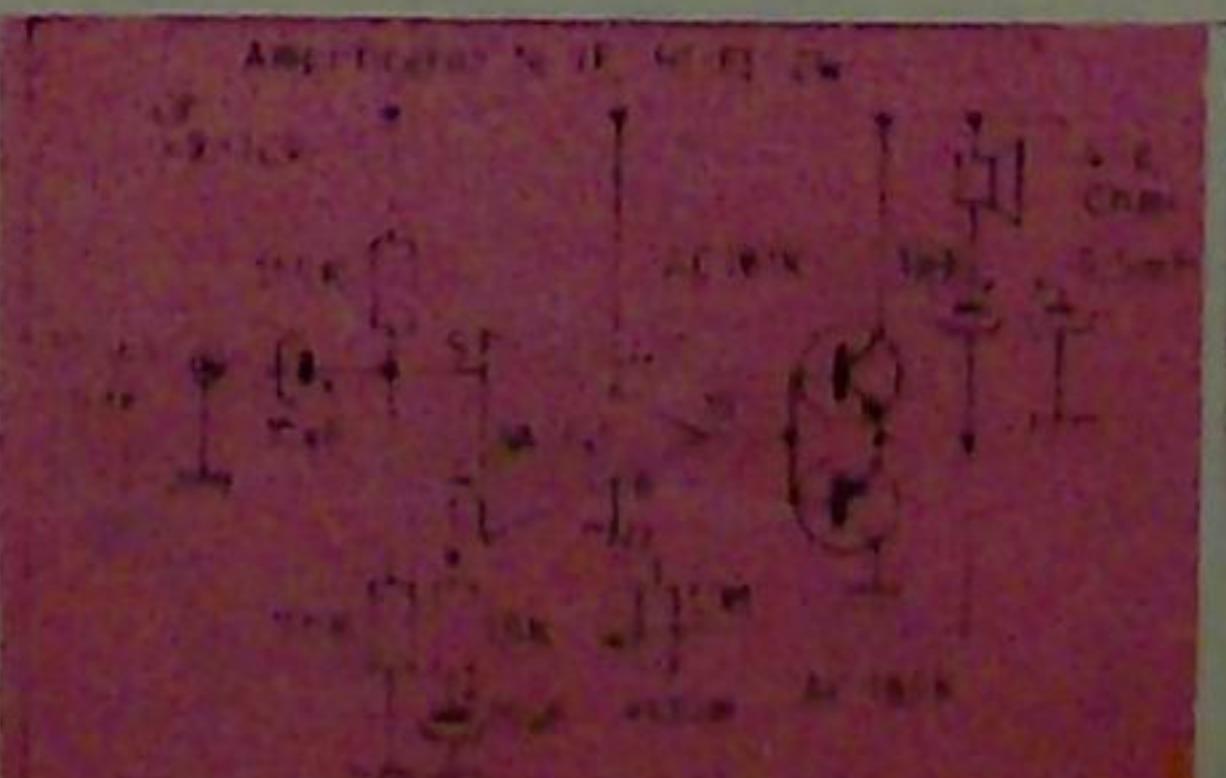
În schemă s-a folosit notația 1 mF = 1 000 F.

Toate condensatoarele electroliactice trebuie să suporte minim 12 V c.c.

Ovidiu Timiș
clasa a VIII-a, Școala generală nr.

16

Timișoara

AMPLIFICATOR PENTRU PICKUP

Schema se remarcă prin simplitatea ei deosebită și calități excepționale. La 100 mV tensiune la intrare și 12 V alimentare pe un difuzor de 8 ohmi, amplificatorul debitează 2,5 w cu un coeficient de distorsiuni de 0,5 % (1 kHz) dacă tranzistorii au beta aproximativ egal (diferență mai mică ca 5 %). Este preferabil ca factorul de amplificare în curent (beta)

• Sorin Crăciună — Dej, județul Cluj; Ion Ciăuș — Roșiorii de Vede, județul Teleorman; Gabriel Cornilă — Suceava, județul Suceava. Ne solicită schema unei orgi de lumini. Am publicat asemenea scheme în nr. 12/1980; 3/1982; 5/1982; 6/1982. Sperăm să aveți de unde alege și să puteți realiza montajele dorite.

• Petric Miladin — Timișoara, județul Timiș; Victor Constantin-Mizil, județul Prahova; Eugen Savu — Moreni, județul Dimbovița. În alcătuirea viitoarelor pagini de modelism vom trece seama de sugestiile facute și vom publica construcțiile solicitate.

• Marian Gherghelegiu, Constanța, str. Răchitași nr. 41. Ti-am publicat adresa exactă pentru ca pionierii de la cercul de radio-TV al Casei pionierilor și șoimilor patriei din Galați să-ți poată trimite datele necesare construirii Complexului de lumină dinamică-lucrare pe care ar văzut-o la expoziția „Start spre viitor”.

• Marius Ploștinaru — Drobeta Tr. Severin, județul Mehedinți. Ne bucurăm ori de cîte ori ne scriu și cei care au trecut de vîrstă pionierelor. Vă mulțumim pentru frumoasele aprecieri pe care le faceți la adresa revistei. Ne vom strădui ca și pe viitor să raspundem celor mai diverse pasiuni ale cititorilor. Va vom trimite, prin poșta, adresele caselor pionierilor și șoimilor patriei la care va adresați pentru a obține datele care va intereseaza.

• Viorel Manea — Buzău; Octavian Sfirogea — București. Chiar în acest număr găsiți datele pe care le așteptați: despre nouă autoturism „Oltor”. În numărul viitor vom prezenta un material despre Salonul internațional al automobilului, care a avut loc în luna octombrie 1982 la Paris.

• Mihaela Vasilescu — Cluj-Napoca; Daniela Semciuc — Rădăuți, județul Suceava; Maria Neagu — Rm. Vilcea, județul Vilcea. Începînd cu acest număr vom publica periodic o pagină pentru cititoarele revistei. Din numărul viitoarelor pagini va prezenta cîteva titlu: „Tehnica executarii nodurilor și impletirilor” „Din materiale refolosibile și resturi textile — inginoase ustensile de gospodare” „Sepci și sacoșe pentru plaja și excursii” etc. etc. Așteptăm din partea cititoarelor sugestii pentru a alcătuî Pagina fetelor”.

• Elena Iordăchescu — Craiova, județul Dolj; Florin Cătălin — București. În pagina Laborator-foto va vom răspunde la problemele care va intereseaza.

• Marian Oancea — Pietroasele, județul Buzău. Schema pentru a construi sirene electronice găsite în revista „Start spre viitor” numărul 11/1980, 3/1982; 7/1982.

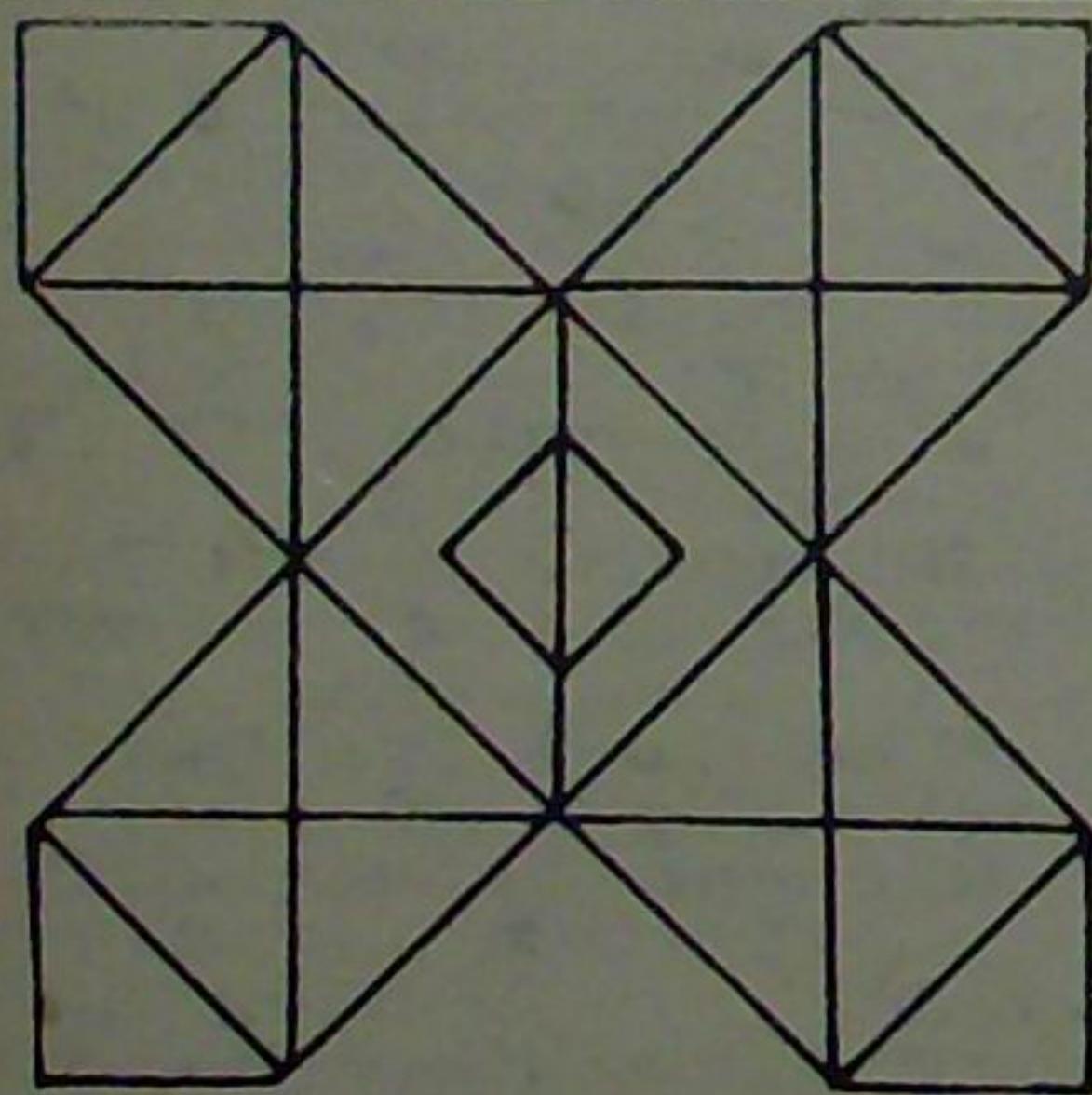
• Filip Costandea — com. Beliu, județul Arad. Cînd de cîte ori vă fi în posesia unor noi serii fascicule cu tematică de știință și tehnică și vom prezenta în revistă. Ne bucurăm că cîteva reviste și acum, cînd nu mai este pionier. De aînainte, prezentăm corrispondența noastră și numărul multă mulțumire.

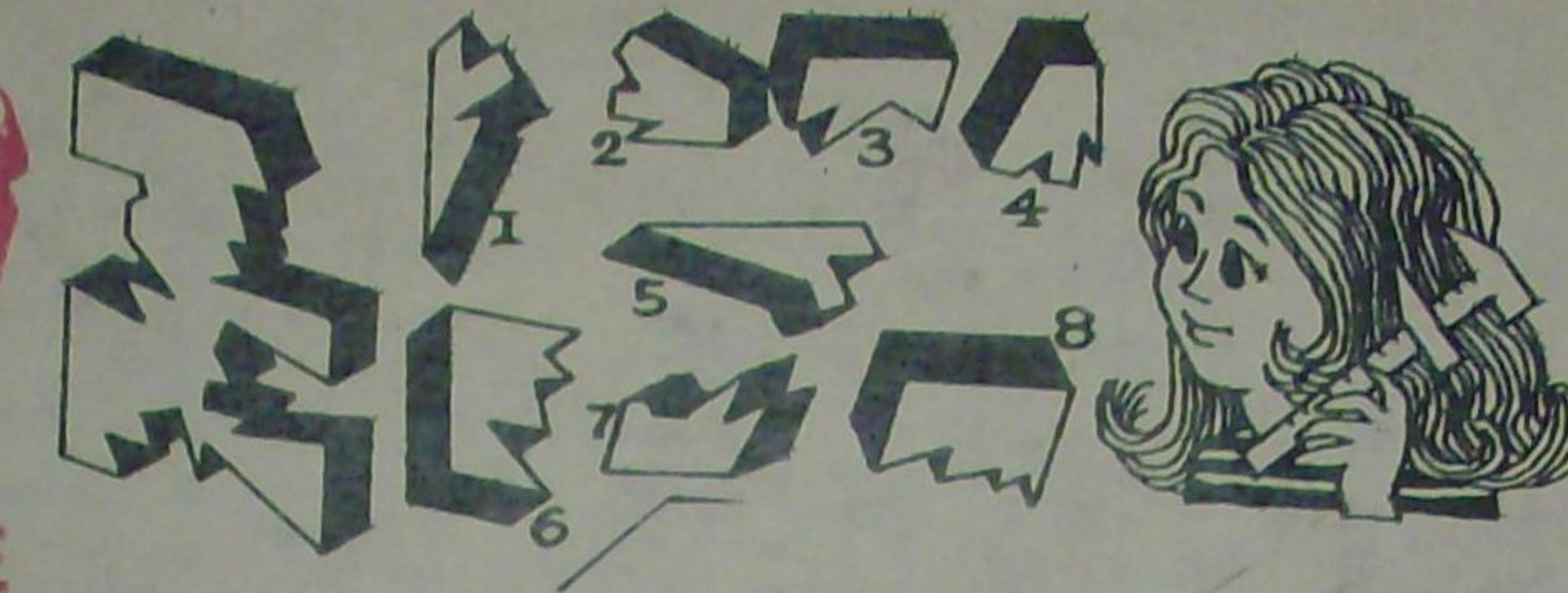
Recreații TEHNICO- ȘTIINȚIFICE

URANIU din apa mării

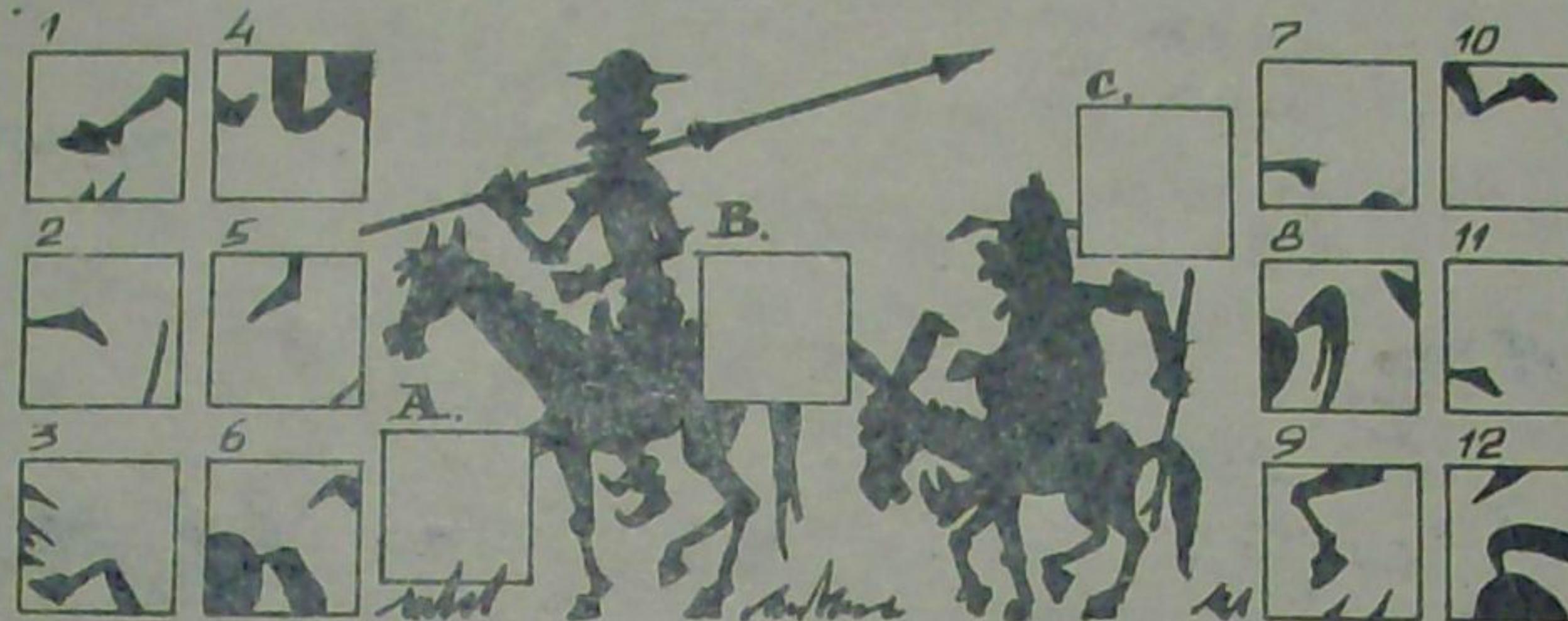
Două milioane de tone de uraniu, la atât se cifrează, potrivit estimărilor actuale, rezervele de uraniu ale ușcatului. Dar măriile și oceanele lumii conțin peste patru miliarde de tone de uraniu! Dificultățile de extragere sunt însă uriașe, datorită concentrației extrem de reduse: o tonă de apă de mare conține 3,3 miligrame de uraniu; cu alte cuvinte, dintr-un bazin de 25 de metri lungime, 6 metri lățime și 2 metri adâncime umplut cu apă, nu s-ar putea extrage decât un gram de uraniu! Cu toate dificultățile, specialiștii japonezi au reușit, după cîțiva ani de studii, să extragă din apa mării acest atât de prețios și de greu accesibil dar al naturii. Purificat sub forma unui concentrat, uraniul extras va putea fi utilizat — după o prealabilă imbogățire prin transformarea în dioxid de uraniu — drept combustibil pentru centralele nucleare. Desigur, lucrurile sunt încă la început. Nu s-au obținut decât cîteva sute de miligrame de concentrat brut, dar cheia unor posibile realizări de răsunet a fost găsită: ea constă mai ales în tipul de absorbant folosit la extracție, acidul titanic, a cărui capacitate de absorție a fost minuțios testată. Pe baza experiențelor de pînă acum, se prevede construirea pe coasta japoneză, pe o întindere de 9 kilometri, a unei uzine care, începînd din anul 1990, va putea extrage anual cantități importante de uraniu.

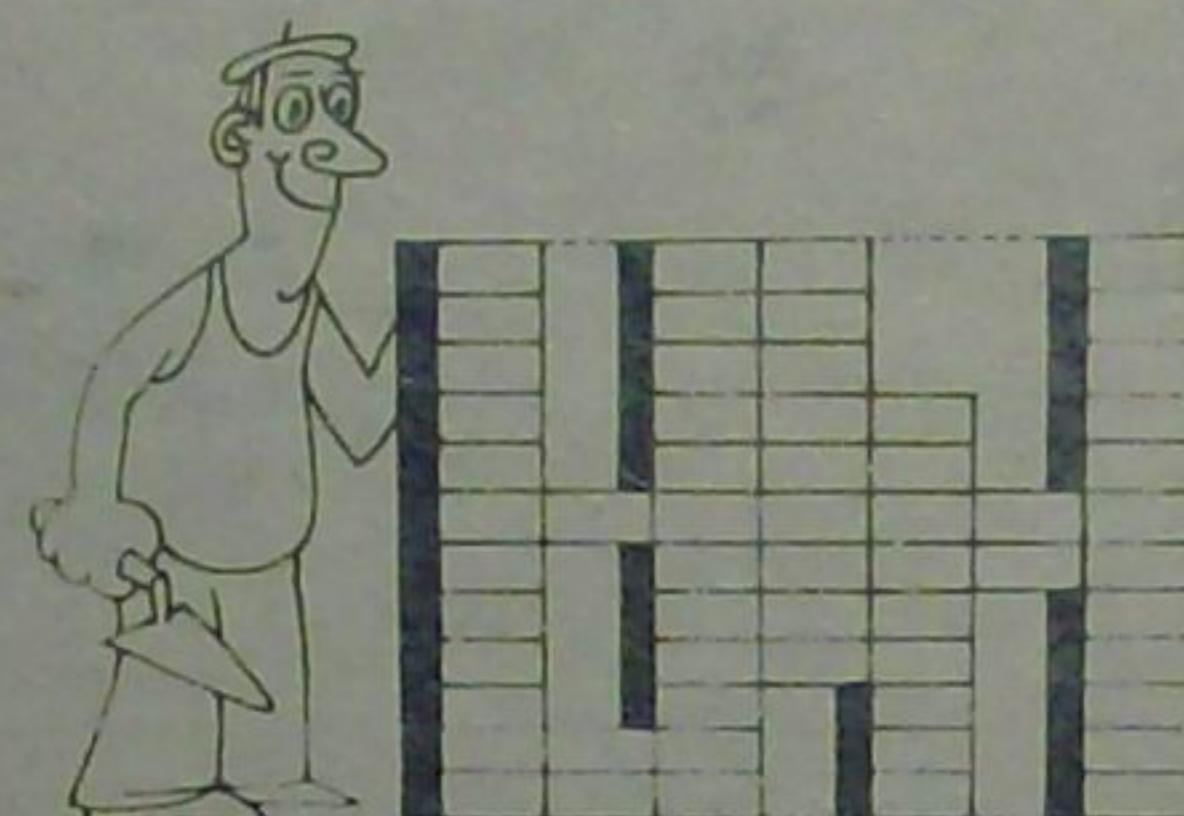
Cite patrate și triunghiuri sunt în acest desen?

Care sunt piesele care completează figura?

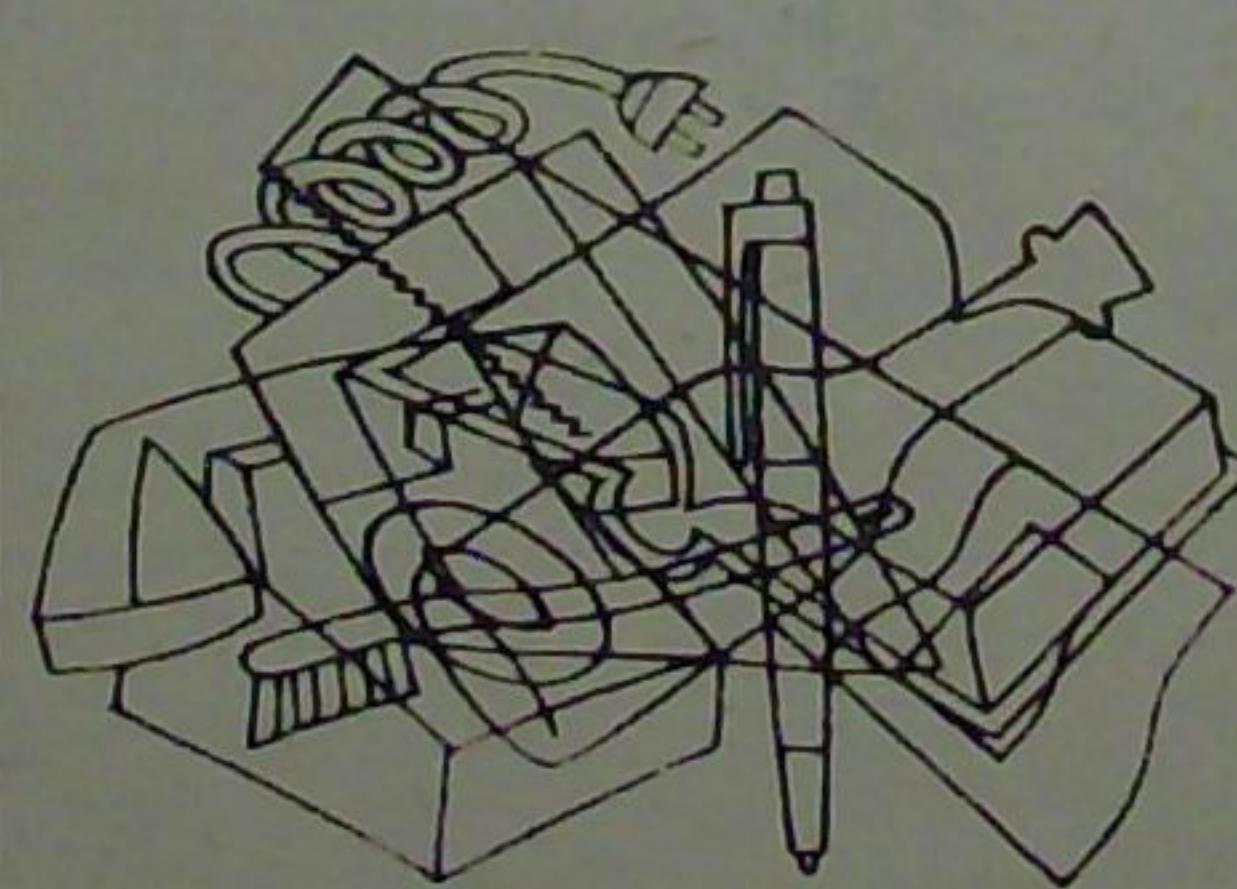
Trei dintre casetele 1—12 se potrivește în casetele A, B și C pentru a completa desenul. Care sunt acestea?

Cite cărămizi lipesc din zid?

Vîrbiți desenul timp de un minut și spuneți apoi cite obiecte sunt desenate.

5 CURIOZITĂȚI despre... PLAMÎN

- Plamînii au, în afara funcției lor principale de a înlesni schimbul de gaze între mediul extern și cel intern, și alte roluri. Astfel, în caz de boală ei prezintă o remarcabilă capacitate de a produce și secreta hormoni, care cresc rezistența organismului.
- Plamînii sunt formati din „camăruțe” mici, sferice, numite alveole, la nivelul căroră schimb fiind de $1 \mu\text{m}$. Grosimea „stratului” de schimb fiind de $1 \mu\text{m}$. Numărul alveolelor pulmonare este de circa 600 000 000 iar, dacă ar fi să le unim, ar acoperi o suprafață de aproximativ 100 m^2 .
- În fiecare minut prin actul respirației intră în plamîni 7–8 litri de aer, adică efort, cînd pot să primească și să elimine o cantitate de aer de 20 de ori mai mare ca în repaus, adică 140–160 litri pe minut.
- Suprafața internă a arborelui respirator este dotată cu un adevarat „covor rulant” care este constituit din mucus și care înglobează particulele de praf, microbi etc. și le elibera. Mișcarea „covorului” este asigurată de niște perișori mici numiți cili.
- Plamînul unui fumător se deosebește de cel al unui nefumător prin faptul că el înglobează mici particule din fumul inhalat, care îl dau o colorație negricioasă și care ră-

Secretele pinzei de PĂIANJEN

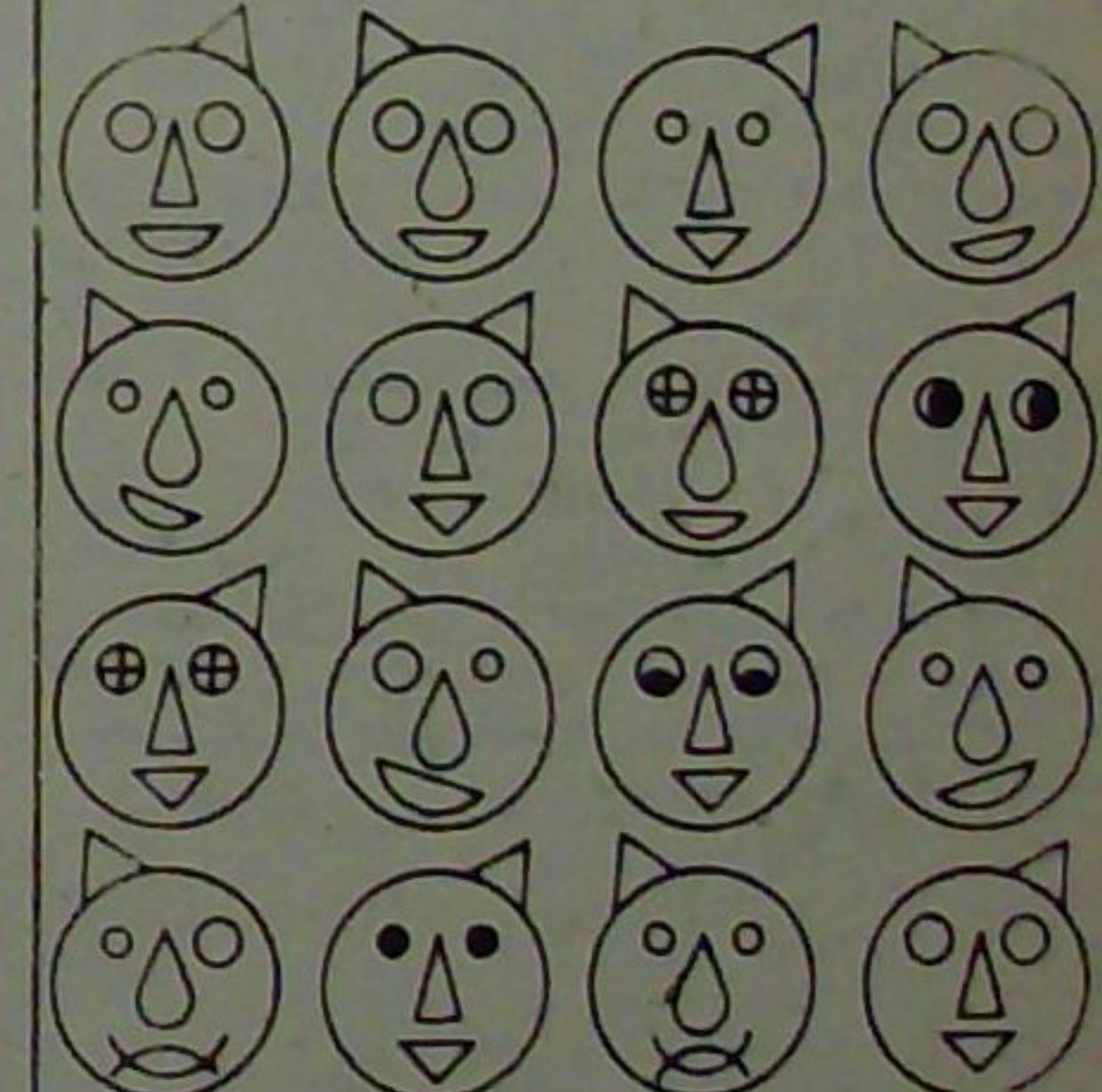
Pinza de păianjen este o realizare excepțională a lumii animale, cu ajutorul căreia animalul își capturează hrana fară să lupte cu prada. Pentru oamenii de știință, studiul ei amănuntit începe abia în 1940, cînd se apreciază că pinza de păianjen prezintă un real interes științific. Construcția pinzei începe, de obicei, în zorii zilei și se continuă pînă seara, păianjenii lucrînd numai pe lumină. Mai întîi se trage cadrul și cîteva „radii” bine ancorate, după care se începe tesătura spiralelor. Forma pinzei depinde de specia păianjenului și de locul în care se construiește, iar mărimea de vîrstă animalului și de starea sa fiziolologică. Un păianjen bine hrănit termină o pinză de circa 300 cm^2 cel mult într-o zi. Materialul din care este confectionată pinza se face pe seama unor substanțe alimentare din organismul insectei, de aportul acestora depinzînd viteza de secreție a firului de pinză. Firile sunt produse în glandele sericogene, aşezate sub abdomenul păianjenului, glandă ce secreta peste 15 substanțe. Acestea, în contact cu aerul, pierd apa, se întăresc și dau firul de păianjen, care este mult mai fin decât cel produs de viermele de mătase denumit Bombyx: 9 km din firul de păianjen are o greutate de 0,07 g, pe cînd 9 km de fir al viermelui Bombyx cîntăresc 1 g. Dar, cu toată finețea sa, rezistența la ruptură a firului de păianjen este cel puțin de două ori mai mare decât a firului de Bombyx. Pentru confectionarea unei pinze de 300 cm^2 , păianjenul folosește aproape 15 m de fir, plasa avînd peste 1 000 de noduri.

De ce nu îngheăță COPACII

Este un fapt bine știut că la temperaturi scăzute apa, înghețînd, își mărește brusc volumul, rupînd tot ceea ce încearcă să-o rețină. Cum se explică atunci că apa din țesuturile copacilor aflați în condiții de temperaturi cobișoare nu se manifestă la fel? În ce fel reușesc celulele vegetale să supraviețuască condițiilor extreme de climă, în acele locuri ale globului terestru unde iarna temperatura cobișoară în fiecare an la -40°C ?

Răspunsul a putut fi formulat pe baza cunoașterii îndeaproape a mecanismului care permite copacilor să se adapteze la condițiiile aspre ale Nordului. Se știe cu precizie că în apropierea iernii conținutul de săruri din umiditatea arborescentă este sporit într-o astă măsură încît lichidul din masa copacului își cobișoară punctul de îngheț cu $5-6^\circ\text{C}$, sub valoarea situației în care copacul nu și-ar fi modificat compoziția. Dar gerurile ating temperaturi de -40°C . Trebuie menționat însă că apa din constituția copacilor care cresc în zonele de amintite se caracterizează printr-o înaltă puritate, ea neconținînd acele nuclee în jurul cărora se formează cristalele de gheță, astă numite „nuclee de condensare”. Astfel, lichidul conținut în arbori se poate răci, fără a îngheța, pînă la -40°C . În Nord, unde iarna temperatura atinge chiar -45°C , copaci suportă -40°C pe seama purității apei conținute în masa lor și -5°C pe seama sărurilor din lichidul existent în țesutul vegetal.

Dintre cele 16 figuri doar două sunt identice. Știi care?

Redactor-șef:
MIHAI NEGULESCU
Secretar responsabil de redacție:
Ing. Ioan Voicu
Prezentare artistică:
Valentin Tănase
Prezentare tehnică:
Nic. Nicolaescu

REDACTIA: București,
Piața Scintei nr. 1, telefon
17 60 10, interior: 1444.

ADMINISTRAȚIA: Editura
„Scintea”. Tiparul: Combinatul
poligrafic „Casa Scintei”.

ABONAMENTE — prin oficile
și agențiiile P.T.T.R. Din străinătate ILEXIM — Departamentul export-import presă,
București, Str. 13 Decembrie
3, P.O. Box 136—137, telex
112 226

16 pagini 2,50 lei

START SPRE VIITOR

43911

OLTCIT

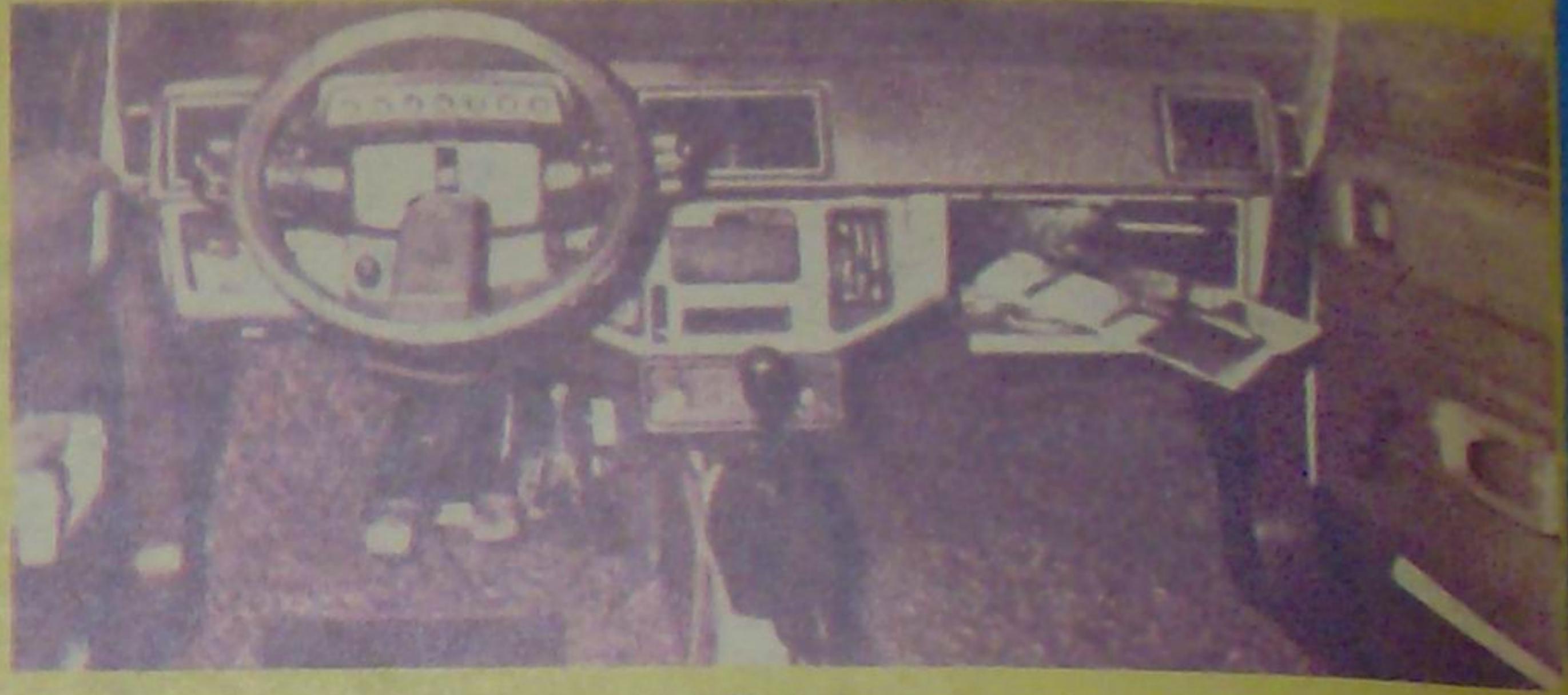
LA ÎNCEPUT
DE DRUM

La 3 ianuarie 1977, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a efectuat o vizită în municipiul Craiova, pînă cu care, pe platforma industrială din sud-estul orașului, a fost stabilit amplasamentul întreprinderii de autoturisme de mic litraj „Oltcit”. În același an, la 17 iunie, s-a turnat prima benă de beton la temelia noului obiectiv. Au urmat luni, ani, de intense eforturi din partea constructorilor și instalaților. S-a construit astfel una dintre cele mai moderne fabrici de constructoare de autoturisme din Europa. Rod al colaborării cu firma franceză „Citroën”, întreprinderea craioveană se distinge printr-un înalt grad de mecanizare și automatizare a procesului de producție,

printr-un sistem modern de organizare și conducere a fabricației. Uzina a fost construită pe o suprafață de 115 hectare. Pentru principalele hale de fabricație s-au executat și montat circa 25 000 tone de construcții metalice. Lungimea totală a conveioarelor este de 12 440 m, iar a transportoarelor de 10 590 m. În prezent în această mare uzină își desfășoară activitatea 3 100 de lucrători.

Din uzina prezentată pe scurt mai sus, au plecat la drum la sfîrșitul anului trecut primele autoturisme „Oltcit”. Acestea fac parte din gama mică și mijlocie, fiind realizate în două variante constructive: „Special” de 652 cmc și „Club” de 1129 cmc. Ambele modele se impun

prin caracteristici și performanțe ridicate în exploatare, prin soluții și tehnici de vîrf constructive, prin eleganță și confort, precum și printr-un consum relativ mic de benzină. Astfel, tipul „Special” cu doi cilindri, consumă 5,8 litri carburant la 100 km parcursi pe șosea. Cel de al doilea tip, cu patru cilindri, consumă 6,7 litri la 100 km, pe șosea. Ambele tipuri au răcirea cu aer, mo-

torul cu 5 trepte de viteză (4 vîzeze sincronizate pentru mers înainte și una pentru mers înapoi) și sunt alimentate de baterie cu tensiunea de 12 volți. Dimensiunile caroseriei sunt aceleași pentru ambele tipuri: 3 732 mm lungime, 1 538 mm lățime și 1 430 mm înălțime. Oltcit-urile în ambele variante cincis locuri și un rezervor de benzină de 40 litri. Puterea motorului de pe Oltcit Special este de 34 C.P. (DIN) la 5 250 rot/min, iar la Oltcit Club de 56,5 C.P. (DIN) la 6 250 rot/min. Primul tip are o viteză maximă de 120 km/h, iar cel de al doilea o viteză maximă de 149 km/h.

Călătorind cu acest nou autoturism fabricat de industria românească, remarcă de la bun început că dispune de o serie de elemente constructive moderne. Mai mult, s-a prevăzut posibilitatea de montare a circa 25 de echipamente ce pot fi — la solicitarea clientului — instalate suplimentar pentru îmbunătățirea confortului (de la ștergător pentru geamul din spate pînă la ceas cu afișaj digital). Autoturismul se remarcă și printr-o ușurință deosebită în efectuarea manevrelor, disponind de suspensii pe bare de torsion precum și de un sistem de direcție de construcție tip „Citroën”. Bordul modern, cu comenzi ergonomice și multiple semnale mărtor face pilotarea autoturismelor „Oltcit” deosebit de plăcută. Comenzile instalației electrice de semnalizare, iluminare a drumului și de ștergere a parbrizului, grupate într-un sistem ingenios de intrerupătoare și comutatoare, se pot face de către conducătorul auto cu multă ușurință, păstrind controlul volanului.

